

# ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાત કોપીરાઈટ વિભાગ)

અનુક્રમાંક ૬૯૫ કિંમત

ગ્રંથનામ જયકુમારી વિલાસ

વર્ગાંક ૯૫૦૧-૯

# નયકુમારી વિલાસ.



ભાગ ૧ લો.

શ્રીયે મા ગવાતાં ગીતનો સંયુક્ત.

ચુનીલાલ મગનલાલ

યતઃ ખાલાભાઈ રણછોડાસે

છાપી પ્રસિદ્ધ કર્યા.

તે.

## અમદાવાદમાં

આશ્નો કીયાનો સંડક ઉપર લલુભાઈસુરચંદ

ચાતાના ઉદ્દેશના મેડા ઉપર અમદાવાદ

સમાચાર છાપખાનામાં

છાપ્યો.

૭૦૩

સંવત ૧૯૩૦ સન ૧૯૭૪.

કીમત રૂ. ૩-૩-૦

“કાપીરાઈ/૨ રાખ્યોછો” M.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય  
અધિકારી  
ગુજરાતી કૌપીરાઈ-અંગ્રહ



૬૬૫

# અરપણ પત્રીકા.

મેહેરખાનસાહેબ હિમતભાઈ જોશભાઈ.

અમદાવાદ.

આમ દિનપર દિન નવાં પુસ્તકો બહાર પડતાં જોવાને ખતિલા છે તેમજ દરેક શુભ કામને વિશે આપ પછી મુદતથી અમને આશ્રય આપતા જાઓ છો તેમજ અમારા જુના મેહેરખાન છે, નામર મહુરયોર્મા વગેરે દરેક ઠેકાણે સાફ માન પામે છે હત્તાદી કારણોને લીધે આપનું અમુક નામ અમારા નાના પુસ્તકને શીભા આપશે એમ ધારી જોડવાની રજા માગીએ છીએ, તે સ્વીકારશે.

સહી પ્રસીદ્ધ કરતા.



# જયકુમારી વિલાસ.

— ❀ ❀ ❀ —

જીવનપ્રાણના મહિના. ૧

રથ આવ્યા અકૂરના, છૂટ્યા નંદરખાર;  
રાખે ભરેછે સુંદરી, વાળિ જીએછે વાટ.  
રથ જોડીને રાધવ આલ્યારે, મથુરાના તે મારગ આલ્યારે;  
બહાલો કોક વાળી વાળી જૂએરે, નેણ ભરેને રાધિકા રૂએરે;  
મારા બાળાતેપણના ખેલારે, શું જાએછો માયા મેલીરે;  
જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૨૬.

કારતક ગહિને કુંપ સિંધાવ્યા, રહિ ન શકે નારી;  
અંતરંગમી નથી અજાણ્યા, હંસ ઉડ્યા રહિ હારી;  
હંસ ઉડ્યાને રહીકું હારીરે, એવી કઠણ કરણી અમારીરે;  
મેતો શંભુજીની શેવના ન કીધીરે, મેલી પાપણ યોગવી લીધીરે;  
જીવન પ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૧

મામશર મહિને મેલી ગયા, જઈ ખેઠા જમદીય,  
કાઈ સંદેસો લાવે સ્વામના, તેને ચરાણ નમાવું શીશ;  
તેને ચરાણ નમાવું શીશરે, કાઈ રૂપાડો જમદીયરે;  
કું બનાવું રસાઈ ખતીયરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૨

( ૨ )

યોષ મહિનાની પ્રીતડી, જોખનની જંગળ;  
 જમણ હતાં તે જમી ગયા, ઠાઠા મેઢ્યા થાળ;  
 હડીએ ઠાઠા તે મેઢ્યા થાળરે, એવી જોખન તણી જંગળરે;  
 બધાં સુખ ભજી શ્રીગોપાળરે, જીવનપ્રાણ હો, આત્મારામ હો. ૩  
 મહા મહિનાની ટોઢડી, અતિ રાતે અંધકાર;  
 આચનસોચન વહી ગયાં, હડીને બરફર અંધાવું પાર;  
 અને પ્રેરૂની તે વેલના થાયરે, હુંથી એકલાં ન રહેવાયરે;  
 મારી ધરધર કંપે કાયરે, જીવનપ્રાણ હો આત્મારામ હો. ૪  
 ફાગણ ફૂલો ફૂલડે, રમતા રાધવરાય;  
 આ શું ફૂલી સુંદરી, હડી તજી ગયા જમણી માંદ;  
 વહાલો જોળસેં જોપિયો માંદરે, કાનુકાને કાંઈ ન કેહેવાયરે  
 વહાલો મુકી ગયા વન માંદરે, જીવનપ્રાણ હો, આત્મારામ હો. ૫  
 એતર એવો મોરિયો, પીપળ આંખ્યાં પાન;  
 નાંચો નાગર લાવલો, મને તેનું લાગ્યુંછે તાન;  
 મને તેનું લાગ્યુંછે તાનરે, અને હડી જળ્યાની હામરે;  
 કાંઈ દેખાડો શ્રીરામરે, જીવનપ્રાણ હો, આત્મારામ હો. ૬  
 વૈશાખે વાયા વાવલા, મુખનું ઉઘ્યું નુર;  
 તાપ તપે તનકુ તપે, હડી મેલી ગયા છે દુર;  
 એવો આંચોછે માથે ઉન્હાળોરે, એવો કપડી કાનુંડો કાળોરે;  
 અને મુકી ગયો મોરલીવાળોરે, જીવનપ્રાણ હો, આત્મારામ હો. ૭

( ૩ )

ને જાણ્યું આવશે, વેગે વિઠજરાપ;  
 મેઘન ધોળું વાડકે, વિઝણે ઢોળું વાપ;  
 હરીને વિઝણે ઢોળું વાપરે, મારી ઘડી પલક જુગ જાપરે;  
 મારા કાજનમાં કાંઈ કાંઈ થાપરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો ૮  
 અશાડ અમકે વીજળી, ધન ગરને ધમધોર;  
 આંસુકે ભીજાપ મારી ચુંદડી, મીઠડા ખાસે મોર;  
 એવા મીઠડા ખાસે મોરરે, ઠરે બપેયા કલ્લોલરે;  
 મારું જાગે જોજનનું જોરરે, જીવનપ્રાણ છો આત્મારામ છો. ૯  
 આપણ વસે સરવડે, નહાવું નિર્મળ નિર;  
 પહેર્યાં પિતાંબર પોતિયાં, ઝોઢાણ આછાં ચીર;  
 હરી ઝોઢાણ આછાં ચીરરે, આપણે નાહતાં જમતાં તીરરે;  
 એવાં ચીતે દન્યાં શરીરરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો ૧૦  
 ભાદરવો ભક્ષે ગાજીયો, પાણ નાળ્યા બળવીર;  
 ચીર હતાં તે હરિ ગયા, મારૂં શાણે ઠાકું. શરીર;  
 મારી પહેાએ નજર નહીં નાંખીરે, વહાલે ભરવાડની મત રાખીરે;  
 શામળિયે ન જોયું ત્રાંખીરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૧૧  
 આસો માસ ભલે આવિયો સૌની પૂરી આથ;  
 તોરણ આધ્યાં ઢાડલે, એમ ગાયે હરિનન દાસ;  
 ધર ધેર મંગળ ગાયરે, ત્યાં થેઈ થેઈ થેઈઠાર થાપરે;  
 ઓતા વકતાનાં સંકટ જાપરે, જીવનપ્રાણ છો, આત્મારામ છો. ૧૨



## નંદલાલના મહિના. ૨

- આવોને નંદલાલ, રમવા આવોનેર;  
 નિરભિ થયાછો નાથ, રમવા આવોનેર. ૧૩૬
- ઠારતક ર મેનો કજેરે કાઢ્યો, ભર દરિયે જમ જહાજ; રમવા ૧  
 માગયાર મહિને મારગડેર મેલી, હવે અમારું કેળવે ખેત્રી;  
 ગિરધર વિના થઈ ઘેલી, રમવા આવોનેર. ૨
- યોષ માસે જિવન પ્રાણ તજીશું, સોકડિયાની લાજ સોપું છું;  
 સેસાર તોજ કડું છું, રમવા આવોનેર. ૩
- માહા મહિને મંદિરિયારે સૂનાં, હરિ વિના આસનિયારે સૂનાં;  
 વહાલા વિના જપ છે જોખનિયાં, રમવા આવોનેર. ૪
- ફાગણ ફગફગતી ર હોળી, અખીત ગુલાબે ભરાવુંરે ઓળીક  
 વહાલા વિના એવે કેળ હોળી, રમવા આવોનેર. ૫
- અઈતરે મને ચિંતારે લાગી, સુતી સેજલડીમાં અખજીને જાગી;  
 વહાલાની સેહ લાગી, રમવા આવોનેર. ૬
- વઈશાએ વાવણિયારે વહાયા, આખ ઉધાડી ચોદય જોયા;  
 આસૂ પાત્રવડે સોહ્યા, રમવા આવોનેર. ૭
- જઠ માસે જગજીવન આવે, વૈજયંત સર્વ વધામણી લાવે;  
 વહાલો મારો કાંઈ ન કહાવે, રમવા આવોનેર. ૮
- અચાઈ હું અખજારે નારી, જોખન દરિયે પૂરછે ભારી;  
 ધિયુનાં વચનને વિસારી, રમવા આવોનેર. ૯

( ૫ )

આવાણ તો સરવડિએ વરસે, નદિએ નીર ઘણેરા રે ઢળશે;  
વહાણો મારો યિ રીત ઉતરશે, રમવા આવેનેર. ૧૦  
ભાઈરો ભર દરિયેરે ગાળે, નિજાં વન નવપદનવ છાળે;  
વહાણો મારો કાંઈ ન જાળે, રમવા આવેનેર. ૧૧  
આશો માસે દેવ દિવાળી, લોક વણે સહુ સેવ સુંવાળી;  
વહાણા વિના તે જમં કોણ વાળી, રમવા આવેનેર. ૧૨

કણ્ણવનના મહિના. ૩.

કારતકે કુણ્ણ ગયા મેલી, આખડિયે આંસની હેલી;  
ગોપી રૂરે ગોકુળમાં ઘેલી, આધવળ નારે ઘટે તમને.  
સૈયર ધામ્યારે વહેલી, કે વાંકો અંબોડો મેલી;  
ગોરી અંબા જ્યેષ્ઠનમાં ઘેલી, આધવળ નારે ઘટે તમને. ૭૬.  
ગાગથરે મંદિરમાં રહેતાં, ભિંગા બેસી ભાગનીયાં જમતાં;  
હવે અમે કેમ નથી ગમતાં, આધવળ નારે ઘટે તમને. ૭  
પાપે પ્રીત કરી પહેલી, ગોરધનનાથ ગયા મેલી;  
વધાઈ મોકલજે વહેલી, આધવળ નારે ઘટે તમને. ૮  
કુબળ શોક ધઈ સામે, વહાણો મારો મથુરામાં મહાસે;  
તરછોડ્યા નંદ તણે લાસે, આધવળ નારે ઘટે તમને. ૯  
ફાગણે રંગ રમતાં હોળી, સુંદર પહેલી ચરણાંતે ચોળી;  
કંકુ કેસરમાં ઘોળી, આધવળ નારે ઘટે તમને. ૪  
મહતરે ચીન કરી ચૂક્યાં, તન અટવઈ મારાં સુક્યાં;

- નારીએ નિસાસા મુઠાયા, ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૫
- વધ્યાએ વાટ જીએ ગોપી, લજ્જા માખાપ તણી લોપી;
- પ્રીતી કુખજને સોપી, ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૬
- તટ આવી દાણ લેતાં દહાડી, મથુરામાં રંગ રમતા નારી;
- તે કેમ લુહવા ગિરિવરધારી, ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૭
- જેઠે જલવકુળને હથીએ, તારી મારી ક્રીધી રથિયે;
- હવે હરી ગોકુળમાં વથિયે, ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૮
- અચાટે મેવક્ષીયો વાજે, તેથી મારાં દીલડાં ઘાજે;
- મુકયાં એકલડાં મહારાજે, ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૯
- આવજીમાં શું કરીએ સજની, ગોઠે નહીં દીવશ કે રજની;
- શું કહિયે કુખ મુખથી સજની, ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૧૦
- ભાવરવો ભરજોખન નારી, ઘેર આંખા નહીં ગીરધારી;
- વાહાલે મેલ્યા વિસારી. ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૧૧
- આસોએ ઓધવળ આંખા, સંદેશો ક્યામ તણી લાંખા;
- રેણાળને મન લાંખા, ઓધવળ નારે ઘટે તમને. ૧૨

એ સ્ત્રીઓ પરણવાનું. ૪

એક હતી તે દાતણ દાડમીરે લોલ,

શુકા સાંઠા અવરાંખા જૈરાં જે મળીરે લોલ;

એવું જાણીને ખીજ પરણજીરે લોલ.

એક હતી તે અતર મર્દનેરે લોલ,

( ૬ )

શેલી શરીર ચોળાવી બેરાં બે મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૨  
 એક હતી ન્હાવણ કુંઠિયુંરે લોલ,  
 છેલ્લે છાંશર શોષાવ્યાં બેરાં બે મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૩  
 એક હતી તે ભોળન લાપશીરે લોલ,  
 ચારે રાખડી ચુંપવી બેરાં બે મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૪  
 એક હતી તે મુખવાસ એજગીરે લોલ,  
 માણ લોહના અવરાવ્યા બેરાં બે મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૫  
 એક હતી તે રમવ સોગઠારે લોલ,  
 સારે સોરે રમાડ્યા બેરાં બે મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૬  
 એક હતી તે પોદણ ટોલીયારે લોલ,  
 સોઢે સાપરે સુવાચ્યા બેરાં બે મળીરે લોલ; એવું જાણીને. ૭

છેલનું. ૫

હારે અલ્યા વાંકી ન પહેરિયે પાધડી,  
 હારે તારી પાધડી તે પાટુઓ અવરાવશેછર; વેગજો. ૧  
 હારે અલ્યા નેન કટાક્ષ નહિ કિજીએ,  
 હારે તારાં નેણજાં ને નેણજાં મરાવશેછર; વેગજો. ૨  
 હારે અલ્યા બંગી લેલાટ નહીં લેખીએ,  
 હારે તારી બંગી તે કુદંગીમાં કઠાવશેછર; વેગજો. ૩  
 હારે અલ્યા પાન ખીડી નહીં આવિયે,  
 હારે તારાં પાન તે ભાન ભુલાવશેછર; વેગજો. ૪

( ૮ )

- હારિ અહ્યા વગર વિમાર્યું નહીં ખાલીએ,  
હારિ તાર તોલ ખોલ ખોલવા થમી પશેછરે; વેગજો. ૪
- હારિ અહ્યા વિશેષ કેશ ન વખારિયે,  
હારિ તારા કેશ તે વેશ ભજવશેછરે; વેગજો. ૫
- હારિ અહ્યા કડકડતાં કેડિયાં ન પહેરિયે,  
હારિ તારાં કેડિયાં તે બેડિયો ધનાવશેછરે; વેગજો. ૬
- હારિ અહ્યા વેટે મઠીશ નહીં આંગળાં;  
હારિ નથે વેઠ બનીશ ઢેડ જોશે જાંગળાંછરે. વેગજો. ૭
- હારિ અહ્યા હિરકોરી ધોતિયાં ન પહેરિયે,  
હારિ તારાં ધોતિયાં તે ધુળ ધજાવશેછરે; વેગજો. ૮
- હારિ અહ્યા મમમમતી મોનડી ન પહેરિયે,  
હારિ તારી મોનડી તે રાજડી કરાવશેછરે; વેગજો. ૯
- હારિ અહ્યા ખભે દુશાલા નહીં નાખીયે,  
તારા દુશાલા તે નામ ડખાવાવશેછરે; વેગજો. ૧૦
- હારિ અહ્યા અતર દુલેલ નહીં વહેરિયે,  
હારિ તારાં દુલેલ તે તેલ ઠઠાવશેછરે. વેગજો. ૧૧

ખીજવાર પરણવાનું. ૬

ક્યાનાં તે આળ્યાં ખીડ્યાં, મોતીવાળા ભમરછ.  
ક્યાનાં આળ્યાં નાજિયેરરે, મારા વાર્યાં નહીં રહેા ભમરછ.  
શેને ભગને સાહ્યા પંરણ્યો, મો. શે જગને જોડીશો જનરે; મા ૦

( ૬ )

શી શે વાંકે સાહ્યા પરાણી, મા. શી વાંકે જાવશી શી કચરે, મા.  
 બારસદના આખાં નીકડાં, મા. કડીનાં આખાં નાજિયેરે, મા.  
 પાંચમને દિના સાહ્યા પરાણી, મા. બોધે ચતાવશે જનને, મા.  
 નાક તમારૂં ગોરી ચિખડુ; મા. અણિયાળા નાકની છે ખાંતરે, મા.  
 તમારાં તે પોંચ ગોરી શ્યામળા, મા. ગોરા પોંચાની છે ખાંતરે, મા.  
 તમારાં તે હોર ગોરી ગોપરા, મા. લખાં બસરણની ખાંતરે, મા.  
 તમારૂં મેપર ગોરી વેગળુ; મા. ઢુંકડા સાસરિયાની ખાંતરે, મા.  
 તમારાં તે વિશે ગોરી એકલી, મા. સાન સાગાની છે ખાંતરે, મા.

માણીગરનું. ૭

મોઢેલે પધ રા ગારા રાજ, માણીગર મોઢેલે પધારા;  
 નારી બુવેલે વાટ, માણી. ૧ મારા શો છે થગો અપરાધ. માણી  
 એમ રૂદન કરે રાધા નાર, માણીગર. ૨૬.  
 શીશો ભાગશે સાંધતાં, મન ભાગ્યું કુવેણ;  
 મોતી ભાગ્યું વિંધતાં, તેને નહીં સાંધો નહીં રેણ; માણીગર. ૧  
 સોનું કરીને સાટ્યું, કરમે નીકળ્યું ક્યાર;  
 ચિંતામાં ચતુરાઈ પડે, મારાં શીશો સુકાણાં ધરીર; માણીગર. ૨  
 ચંદ્ર વૃત્તને પૂજતી, કરતી આરિત્તવાર;  
 પડિ એક મોડા ઉગળે, મારા પિયુ મિલાવણહાર; માણી. ૩  
 સાહેલી સાગર ઉલટ્યો, રતન તણાયાં જનપ;  
 કરમકૂટ ભરે મુકાલ, તેના ચંપલે હાથ ભરાય. માણી. ૪

(૧૦)

જોખન જતાં જાણતી, કરવીજ મોઘા મુઝ;  
 થાડું થાડું રાખતી, જોમ માળાણ રાખે કુલ. માણી. ૫  
 પ્રીતી એસી કીણએ, જોસો ટંકનખાર;  
 આપ જલે પરકું રખે, ભાગ્યાં સાંધે હાડ. માણી. ૬  
 મિત્ર મિત્ર સખકું કહત, તાલી મિત્ર અનેક;  
 મિપત પડે સો સીર લહે, એતો જુગમાં જવહર એક. માણી. ૭

અનવાળી રહતનું. ૮

આસો માસો સરદ પુનમની રાતજો;  
 આંહલીયો ઉઝયારે સખી મારા ચોકમાં. ટેક.  
 સસરે મારે દેરાસરનો જેવજો;  
 સાંસૂડી દેરાસર કેરી પૂતળી. ૧  
 નંક મારે અથાડીલો મેહજો,  
 નંકાણી અબુકે વાદળ વીજળી;  
 દિપર મારે આંપલીપાનો છોડજો,  
 દેરાણી આંપલીપા કેરી પાંખડી. ૨  
 નહુંદ મારી વાડી માંહલી વેલજો,  
 નાણહાઈ તે વાડી માંહીનો વાંદરા;  
 પરણ્યો મારે મલુર મુઝાણજો;  
 તાણીને ખાંધેરે નવરંગ પાધડી. ૩  
 એ પાધડીએ દશ દશ આંટા જો,

(૨૮)

આઠેને આઠે મહેકે મોગરે;  
 ઘોડીના પરણી વહાણું કમાવા જાવજો,  
 વહાણીથી જાવેર આરેક ટોપરાં. ૪  
 આરેક ખાપતો ખાટકે ગોડીની દાઢજો,  
 ટોપરકુને ખાપતો ઘોડીને કુચા વળે. ૫

મહુલારરાવનો રાસકો. ૯

પિતળ લોટા જળે ભર્યારે, લતાણ કરતા જાઓરે મલાવરાવ;  
 સેઢરનો યુષ્મા ક્યારે આવશેરે. ૧  
 લતાણ કરથું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૨  
 ચીની તે ખાલા એમ રહ્યારે, મરહન કરતા જાઓરે મલાવરાવ;  
 મરહન કરથું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૩  
 તાંખા તે કુંડીયો જળે ભરીરે, નહાવાણ કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;  
 નહાવાણ કરથું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૪  
 રાંધી રસોઈયો એમ રહ્યારે, ભોજન કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;  
 ભોજન કરથું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મલાવરાવ. ૫  
 પાન સોપાશી ને એલચીરે, મુખવાસ કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;  
 મુખવાસ કરથું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે મલાવરાવ. ૬  
 સોના તે ઠેરાં સોગઠારે, રમત રમતા જાઓરે; મલાવરાવ;  
 રમત રમથું વાડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે મલાવરાવ. ૭  
 હીમણ સામો ઢોલીયોરે, પોઢણ કરતા જાઓરે; મલાવરાવ;



પોઠાણ કર્યું વા ડીએરે, ફરતી ફિરંગીની ફોજરે; મજાવરાવ. ૭  
 કધાંધી આગળ પીરયા તંગડારે, માથેટો પોનેતુરો પેઠરે; મજાવરાવ  
 રાણી રૂએ રંગમહેશ્વરારે, ઘણીયો રૂએ દરબારરે; મજાવરાવ. ૮  
 હાટિ રૂએ હાટવાણિપારે, ચોરે રૂએ ચારણ બાટરે મજાવરાવ;  
 શેહેર હોડીશુભા નિસર્યેરે, લીધી નુડિપાઠની જાટરે; મજાવરાવ. ૯  
 જશોદાજીનું ૧૦

ફર જિનન મત જન્યો, ગેરે લાલન ફર મિલેગો હાઉ; ૭૬.  
 મરજીરૂપ સેખાસુર મર્યો, લાયો ખેર છોરાઉ.  
 ચાર ખંઠ જલ્લાકો દિનો, મેં તહાં ન દેખા હાઉ;  
 ફર જિનન મત જન્યો, ગેરે લાલન ફર મિલેગો હાઉ. ૧  
 વારાહરૂપ ધર પર્વત લાયે, પૃથ્વી દાઠ ચઢાઉ;  
 જલ્લા લક્ષ્મી નિચ દિન આર્યે, મેં તહાં ન દેખા હાઉ. ૬૨૦ ૨  
 મુસિંહરૂપ અવતારમેં ખડા, અસુરકો ભે ઉપજાઉ;  
 ખેટો હૈવ હિરણ્યકર્કશ મર્યો, મેં તહાં ન દેખા હાઉ. ૬૨૦ ૩  
 વામનરૂપ છલ્લો ખજરાજ, પગલાં તણ ચાડિ;  
 ઈંદ્રાસન ઈંદરકો રખ્યો, મેં તહાં ન દેખા હાઉ. ૬૨૦ ૪  
 ફરથુરામ અવતારમેં, ખડા અસુરકો ભે ઉપજાઉ;  
 ક્ષત્રિ માગી નવક્ષત્રિ ક્રીધો, મેં તહાં ન દેખા હાઉ. ૬૨૦ ૫  
 રામચંદ્ર અવતારમેં, દશ મુસ્તકુ છેદી લાઉ;  
 જોનેકી લંકા ખાખ કર ડાગી, મેં તહાં ન દેખા હાઉ; ૬૨૦ ૬

જામનાં કે તોરે તોરે જેન મરણ, લુલ્લ બની જિયસાઉ,  
 શેષ પનાન કાલી નામ નાદ્યો, એ તહાં ન દેખા હાઉ. દુરં ૭  
 માણ્યકથન બસો મન મોહન, બહુન વતણ છન જાઉ;  
 જામનાં આરજીન વૃક્ષ એ ધરે, મેં તહાં ન દેખા હાઉ. દુરં ૮  
 જાણાપત્રે મૂનિકાં જાણી, અહિં દેશાં દેખાહાઉ;  
 શૂરકસ્વામિ તરી અદ્ભુત લીલા, મુખે ઠકી નવ જાઉ. દુરં ૯

### કાલે દૂરી મળવાનું. ૧૨૩

મળજો મળજો મળજોરે, મારા સગ કાલે મળજોરે;  
 પેલાં વચન કહ્યાં તે મળજોરે. મારા. ૧  
 પિતળ લોટા જો બરાબું, કાતણને મસે મળજોરે, મારા. ૨  
 ચીની પ્યાલા તેસે બરાબું, મદનને મસે મળજોરે. મારા. ૩  
 તાંબાકુંડી જો બરાબું, તહાવડને મસે મળજોરે. મારા. ૪  
 ખાર બનીશી રસોઈ રંધાવું, બેજતને મસે મળજોરે. મારા. ૫  
 લાવંગ એલાયચી પાનતાં બિડનાં, મુખવાસને મસે મળજોરે,  
 મારા. ૬  
 સાગ રિસવતા ઢેલીપા હગાવું, પોદણને મસે મળજોરે. મારા. ૭  
 બાઈ મિરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, ચરણ હમણ ચીત વરજોરે.  
 મારા. ૮

### બહુચરાજીનાં અરપો. ૧૪

બલિહારીરે બહુચરમાત, જોવાને જઈએ. ટેક.

(૧૪)

જોવા જઈયે સુખિયાં પહાંમે, આરાસુરમાં રહિયેર;  
આરાસુરમાં અંજા બિરાજે, પાવાગઢ મહાપાળી; જોવા. ૧  
માને પારે હવન થાયને ચિર ચુંદડિ હોમાપરે;  
આશ્વજી બ્રહ્મા વેદ ભણિછે, માનનિ લંગળ ગાય; જોવા. ૨  
માને પારે જે કાંઈ જાણે, તેની પુરે આરાધે;  
કરે જોડી જન વલ્લભ કહે મા, હું છું તારો નાસ; જોવા. ૩

પરાઈ સ્ત્રી નું. ૧૫

નર ચતુર સુજાણ, પરનારી શું પ્રીતિ કબુ ના કીજિયે;  
ખારા વાહાજાણ, શીખામણ ખાપુ તે માની લીજિયે; ૧  
તમે પેહેલા મળ્યો દૂતોને, તારૂં સરવશ લેશે પુતીને;  
પછિ રહેશે અંગ ભજૂતીને; નર ચતુર સુજાણ ૨  
જેણે પ્રીતિ કરી પરનાર તણી, તેને હાઈકે રૂંધાણ થાય થણી;  
તેણે કુળની લજ્જા કાંઈ ન જણી, નર ચતુર સુજાણ ૩  
તને પ્રેમનો પ્યાસો પાઈને, તને કરશે ખાખું ખાઈને;  
તારૂં સરવશ લેશે વાહીને, નર ચતુર સુજાણ ૪  
તમે પરસ્ત્રીના છે બહુ ભાગી, ધન પુતીને કરશે ભાગી;  
તમે અંતે થાશે ચિંડ રાગી, નર ચતુર સુજાણ ૫  
શું બ્રહ્મા મુંછો મરડીને, તારૂં કાળજી આશે કરડીને;  
નહિ મુંઢે માંસ આંતરડીને, નર ચતુર સુજાણ ૬  
પરનારી પ્રીતિ નહીં સાચી, પતિ પોતાના નામે મારી;

તે સેગિ નહીં થાયે નાશી, નર મનુર સુભજી ૬

### કળીયુગનું. ૧૬

તમે સાભજો સંત સુભજી, કળીયુગ આંચોરે;  
 તમે દેખો દુનિયાના લોક, કળીયુગ આંચોરે. ૭૬.  
 કળીયુગ તે સત્યયુગને ભેદે, જોમ દિવાળી હોળીરે;  
 સત્યયુગમાં તે સાધુ જનને, કળીયુગમાં નહિ કોઈ. કળિ ૧  
 બાહ્ય ધર્મને ખેતી કરશે, પિયે ખોખનાં પાણીરે;  
 ભલા અને જો જોમ ગણશે, તલક ગડાકુ તાણી. કળિ ૨  
 શ્રીમંત ધર્મ તુળશિ વાવશે, મોચી વિદ્યા ભણશેરે;  
 ચાખંડીની પુજા થાયે, પંડિત ખેતી રહેશે, કળિ ૩  
 સાધુ સંતને શોધી મારશે, સંગ કુસંગી કરશેરે;  
 ઇદદેવ દાવો નહિ દેખે, પીર મલીલા ખશે. કળિ ૪  
 ભાળા જનના ભેદ ઉઘારશે, પ્રપંચ વરશે આઝોરે;  
 ભણ્યા હશે તે જુએ મરશે, હશે હરામી તાળે. કળિ ૫  
 ધાંચ મળી પંચાપત કરશે, વગ વગિયાની કરશેરે;  
 મેલી તે પાપજી ઝાળવશે, રાડી રાંઠો રહ્યો. કળિ ૬  
 ભણ્યો મણ્યો ધર્મ ગજિનો લેશે, ખાટાં નામાં લખશેરે;  
 કુંભાર ગોલા વૈભવ થાયે, કળખી તાણા વણશે. કળિ ૭

### મુંબાઈ સુરતનું. ૧૭

સાંઈ સાંઈરે સુરત શહેર, મુંબાઈ અડખેલી;

(૧૧)

માંહિ ખાજાછની મહેર, મુંખાઈ અતજની. ટેક.  
 સાત માળની મેડિ અણવી, માંહિ બેઠા શેઠાણીરે;  
 આકર મહેના મજરે ચાલે, વાણિયાની બઈ પર રાણી. મુંખાઈ. ૧  
 મુંખાઈરાણી સઉ ઠકરાણી, બર ન બેડે પાણીરે;  
 કાવડિયા તો પાણી આણિ, પિયે પાણિ શેઠાણી. મુંખાઈ. ૨  
 મુંખાઈમાં તો કપ્પાં સાંકળાં, કાંકણો નાંહ પારરે;  
 મુંખાઈ શહેરના ઘાલુકારને, જેવાયાનિ યિ વાર. મુંખાઈ. ૩  
 સુરતની તો સાડિયો ને, ઉપર કસણી ફેરરે;  
 મુંખાઈ શહેરના કાપડિયાને, કાઈમાં દેશો ફેર. મુંખાઈ. ૪  
 મુંખાઈ શહેરમાં ઘણી ગાડિયો, બગિચોના નહિ પારરે;  
 સોંઘ ફૂજર સઉ ફૂરવા નિકળે, વાડિ ઘાડિલઈ ખડાર; મુંખાઈ. ૫  
 મુંખાઈની તો મારફીટમાં, લખડિયો વેઆપરે;  
 તેથી દિવના હજવો સારો, સઉ લેવા મન અહાપ. મુંખાઈ. ૬  
 મુંખાઈમાંતો સરવે સુખ પણ, તણ પાંતીનું કુખરે;  
 ભાડું મોઘું બળતાણ મોઘું ખંદર જાતું મુખપ; મુંખાઈ. ૮  
 મુંખાઈના પાન બિડામાં, સોપારીના ઠટકેરે;  
 સાઠ વરસની ધરડી ગાડર, તોય ન મુંકે બટકે; મુંખાઈ. ૯  
 અમદાવાદી હરામ જાદી, ખંભાતી ગોઝારીરે;  
 વડોદરાની વાંકી નારી, સુરતની બલિહારી; મુંખાઈ. ૧૦

(૧૭)

કૃષ્ણના મહિના.

- કારતકે કમ ગયા મેલી, મારે ઘેર આવે: વનમાળી;  
કુબ્જલ ક્યમરે ગમી કાળી, આવો હરી રાસ રમો વહાલા. ૧૬.  
માગયરે મારગડે રમતાં, ભિયાં બેસી ભોજનીયાં જમતાં;  
હવે હરી કેમ નયાં ગમતાં, આવો હરિં ૨  
પોશે તે શોષ પડ્યા અમને, તીકમજી શું કહીએ તમને;  
હિંતાસા શારે દીધા અમને, આવો હરિં ૩  
માઘે મહા અંધારી રાત્રી, કુલડાંયે બીછાવી ખાટ્યો;  
વહાલે લીધી મથુતાંની પાટ્યો, આવો હરિં ૪  
કાગણે ફેર ફેરે હોળી, પડેરાણ ચરાણાં ન ચોળી;  
ચુંદડી મારી કેસરગાં રોળી, આવો હરિં ૫  
અઈતરે સીત કરે ચાળા, મધુવન મોરલીયો વાળા;  
દરશન દો ડાકોરતિરથવાળા, આવો હરિં ૬  
વઈશાએ વાટજાણી જોતી, ઉભી રહી ધુલકડે રોતી;  
પાલવડે આંસુડાં લોતી, આવો હરિં ૭  
જોડે તો જગજીવન આવે, વધામણી સહુ લોકો લાયે;  
વાલો મારો કશુએ ન કહાવે, આવો હરિં ૮  
અષાઢે અબળા રહી ઝાંખી, વહાલે મારે ભરજોનન રાખી;  
વિચારો તે વાત ધશે વાંકી, આવો, હરિં ૯  
શ્રાવણતો સરવડીએ વરસે, નદિએ નિર ઘણાં ઢળશે;

(૧૮)

વહાસો મારો શી રીત ઉતરશે, આવો હરિ૦ ૧૦  
ભાઈરવો ભલી પેરે ગાળે, વહાલા પંડ વીરવળ તમ કાળે;  
વહાસો મારો જરિએ ના લાળે, આવો હરિ૦ ૧૧  
આસો માસે આવી દિવાળી, શેવો વણું કે સુવાળી;  
વહાલા વિના આ શી દિવાળી, આવો હરિ૦ ૧૨

ગરબી.

હાથ વધુડી મારી મટુડી કુડી, દષ્ટી વેચતાં છુડીરે. ૨૬.  
પીતળ લોટા જળે ભરાવું, ઘાતાણની ચતુરાઈરે. હાથ૦ ૧  
ચીની તે ખાલા તેજે ભરાવું, મરનની ચતુરાઈરે. હાથ.  
ત્રાખાકુડી જળે ભરાવું, નહાવાણની ચતુરાઈરે. હાથ૦ ૨  
શેવસુવાળી લાપથી રંધાવું, ભોજનની ચતુરાઈરે. હાથ.  
પાન સોપાચી બવોગ મંગાવું, મુખવાસની ચતુરાઈરે. હાથ૦ ૩  
દેના ફૂડીથી ઉસમે ક્યા દીલગીરી સહ મગનમે રહેનારે. ૨૬.  
કોઈ દિન પેડા કોઈ ન ખરફી; કોઈ દિન ફૂકમ ફૂકારે. સેના૦ ૧  
કોઈ દિન હાથી કોઈ દિન ઘોડા, કોઈ દિન પાઉંસે ચલનારે. સે. ૨  
કોઈ દિન બંગલા કોઈ દિન ખગીચા, કોઈ દિન જંગલ ડારારે. સે. ૩

મીસરો.

કે આઠ કુવા ના વાવડી જી સોલસે પનીહાર,  
ઉસમે કું જોડી પતલી આ મીસરો;

(૧૬)

પનથી કગર બેઐ ખાત.

કે વાટ ધડુલો રેડી ગોળ પીંડી લાલ ગુલાલ,

કાંતનવાલી પનથી ઓ મીસરી;

લળી લળી નાંખે તાર.

કે એડીની ગેડી કંઈ કડોળી કંઈ કમાન,

નર્ધાના કંઈ ખે ભક્ષકા ઓ મીસરી;

પાડુ ચતુર સુભણ.

કે ચતુર પુરૂષની ગોરડીય હથી હથી ઉત્તર દેથ,

મુરખ પુરૂષની ગોરડી ઓ મીસરી;

રોઈ રોઈ ઉત્તર દેથ.

કે હસન જોખન ખસતય રૂવેનો કલ્લે હો જાપ,

એસો પિપારો મેરો સાકીખા ઓ મીસરી;

સાંજ પડે ઉઠ જાપ.

કે દાઢમ સુકે દાડીએણ ઘેર સુકાય ધરનાર,

ખાપધર સુકાય એટડી ઓ મીસરી;

દીણા પુરૂષ ઘેર નાર.

કે રાવણ એઠી રાજમાંણ ખલે ઉધાડા કેથ,

ધસકે, જોખનકે દારા ઓ મીસરી,

દીક્ષી ખેઠાતી લેશ.

કે તેડી દીક્ષીને મેરા આગરાય નેરે મેરે કાપકા ફેનહ;



(૨૦)

તે ચમકવી ચીજળી એા દોલીડા,  
એ વરસાળે મેહ.  
કે ઘરના ઘોડા મેદાન નગર લિએા કયુ જા,  
કેઈ માગી સાહેલીએ ભાજળેા એા મીસરી,  
નિત્ય ઘર ભુલી જાય.  
કે હાથુંકા હપિપાંડું કરું નેનુંસે લિચોરે બાલાય,  
સમજળેા ના સમજે એા મીસરી,  
મુરખ બડો ગમાર.  
કે પાલાણપુર દાવડો બળેજી કાજળ પડેરે સનેશ,  
કે આંજનબાલી પતલી એા મીસરી,  
મુલક ખસે મેવાડ.  
કે કોપજને કેમ માડીએજી આંખાની રખવાળ,  
મારો હરામી સુડલો એા મીસરી,  
આણ્યાખ્યાં કું ખાય.  
કે ગોડાને કેમ માડીએજી સેજેની રખવાળ,  
માડીએ હરામી સાહબો એા મીસરી,  
સેજ પરાઈ જાય.  
કે માણિક્યોકે બજારમેજી બેઠાય લાલ કપાન,  
કે ખેંચનવાલા ઘર નહિ એા મીસરી,  
કીમત પર કરું ગુમાન.

(૨૨)

કે માણિયોડકે જાતરમેજી હીરા લાલ બેકાપ,  
ચતુર હોપ સો મુલવે ઓ મીસરી,  
મુરખ દેરા ખાપ.

કે નદી કીનારે સાહબા મુઠા જાણેજી ધુવા ન પ્રગટ હોપ,  
ગયાં ન જોખન સાંપકે ઓ મીસરી,  
મુવા ન જીવે કોપ.

પ્રીતી કરના ઊંચસે જી સત નિભાયા જાપ;  
નીચસે કયા કરે પ્રીતડી ઓ મીસરી,  
સહાય મેણી ખાપ.

કે કંઠજી કુવો ગોડવીયા જી રેટ રે મેવાડ;  
સોચનવાળી પાવાગઢ વસે ઓ મીસરી,  
જનો ચંપો પીચે ગઢનાળ,

કે પ્રીત કરી બે જાણે જી માળીને રંગરેજ;  
રંગરેજ લાવે ચુંદડી ઓ મીસરી,  
માળી લાવે કુલ.

કે કુલનમે કયા પેહેરના જી ધુપ પડે કુમજાપ;  
ભલી બિચારી કલીયાં ઓ મીસરી,  
સાંજ પડે બિલ જાપ.

ચુંદડીમે કયા પેહેરનાજી યુદ પડે રંચ જાપ;  
ભલો બિચારો સાળુડો ઓ મીસરી,

(૨૬)

ધોઝે ધોઝે રંગ રહ.

કે અંતર હોય તો બિડીએજી કુંવર બિડયા ન બપ,

કુવો હોયતો ગાળીએ ઓ મીસરી;

સંમુદ્ર ગાળ્યા ન બપ.

કે કાગળ હોય તો વાંચીએજી કર્મ વાંચ્યાં નવ બપ;

કે ત્રાગ હોય તો તોડીએ ઓ મીસરી;

પ્રીત તોડી કેમ બપ.

મારા ઠાકોરનો ધોડીએજી, દીઠી કલાલને હાટ,

દારૂડાનો છાક્યો મારો સાહબો ઓ મીસરી;

ગયો કલાલને હાટ.

કે નહિ તારા સાહબાને ભોળબોજી નહિ મેલીચોરે બાલાપ,

દારૂડાનો છાક્યો તારો સાહબો ઓ મીસરી;

આબો કલાલને હાટ.

કે મારા ઠાકોરની મોજડીજી, દીઠી કલાલને હાટ,

દારૂડાનો છાક્યો મારો સાહબો ઓ મીસરી;

ગયો કલાલને હાટ

કૃષ્ણનું.

જે નહિ ભલે જશોદા મૈયા, નહીં ચરાવું તેરી જૈયા.

કાં ગિરિવર ખાવો નંદ પધારે, કાં બળભદ્ર ભઈયા. ટેક.

ગોપાલખાન તેરી સંગે લેના, રંગી કુંવર કન્હુઈયા;

(૨૩)

ગઉ વાઝર મેં તોડું ભઝાયે, તુમ હો ગઉદોવઈયા. મેં ૧  
 ખનમેં મોઠોં ડર લગત હો, સાંભજ મેરી મઈયા;  
 કોઉ ભાગત જગુના કે તીરે, કોઉ કદમડી છઈયા. મેં ૨  
 માંખન રોડી દેન જયોદા દેના કુખર કનહઈયા;  
 મુરકરવાળી હંડ મન કરના, લઉ તેરી ખઝઈયા. મેં ૩

હિરલાલનો રાસડો ૧૨.

હિરાલાલ તું શીદને આંચો.

ટેક.

આંચો ત્યારે ઘોડ્યાયે ખેણો, ગયો ત્યારે પડઘમાં પેશી; હિરા.  
 હિરાલાલે મોચીડા દંડ્યા, મોચીડે જ્ઞેડા શીલી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે સોનાડા દંડ્યા, સોનાડે સોનાં ચોરી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે ધાંચીડા દંડ્યા, ધાંચીડે ધાણી પીલી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે જ્ઞેચીડા દંડ્યા, જ્ઞેચીડે જ્ઞેશ જ્ઞેજ દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે વાણીયા દંડ્યા, વાણીયે વણજ કરી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે આઘાણને દંડ્યા, આઘાણે બીખ ગાળી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે કોળીડા દંડ્યા, કોળીડાણે ખાતર પાડી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે નાગરને દંડ્યા, નાગરે નોકરી કરી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે દોચીડા દંડ્યા, દોચીડે દુકાનો વેચી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે ગાંધીડા દંડ્યા, ગાંધીડે કાપળા કરી દંડ ભર્યારે. હી.  
 હિરાલાલે દરજીડા દંડ્યા, દરજીડે દોરા વેચી દંડ ભર્યારે. હી.  
 દંડ્યા દંડ્યા નવ નાર કાર આર, દંડી દંડી ગારે વરણ. હી.

(૨૪)

આવ્યો ત્યારે ઘોડાનિચે બેશી, ગયો ત્યારે પડદામાં પેશી. હી.  
કઠણ થયા મોહન મથુરા જઈ, કાગળ ન લખ્યો કટકારે; ટેક.  
ગોકુળમાં સૌ વાત કરે છે, કાહાન કુબ્જશું અટકારે; કઠણ.  
કુબ્જ કાળી ને અંગે કુબ્જી, શું કરતી હશે લટકારે. કઠણ.  
અતુર હોય તે ચિતમાં ચેને, મુલખને શો અટકારે; કઠણ.  
નરસિંહના સ્વામી તમને ન ધરે, નિચ સાચે શું ભટકારે; કઠણ.

મહાકાળીનું.

મા તું પાવાની પટરાણી કે, કાળિ કાગકારે લોલ;  
મા તારે હુંગરડે અડવું તે, અતી ધણું દોહલું લોલ;  
મા તારી પ્રદક્ષા કરવી, કે વરાળનું શું કરે લોલ;  
વિશ્વાસે તપ કરવા બેઠા કે, દેવ મુની ધપારે લોલ;  
આવું રૂઢું ચૌટુ ચાંપાનેર કે, ચૌટે ચૌદ મળ્યારે લોલ;  
ત્યાં કાંઈ ગાનાંતા ગરખા રે, માજી આવીયારે લોલ;  
રાજગજાં છેડે સાલો હાથ કે, માજી પ્રસન્ન થયારે લોલ;  
માગ્ય માગ્ય ઘોડાની ઘોડાર કે, હાથી ગુલતારે લોલ;  
માગ્ય માગ્ય કુટુંબ કુંથળી સેમ કે, જંગળ અતી ધણીરે લોલ;  
માગ્ય માગ્ય દક્ષિણ સરખા દેશ કે, દક્ષિણ અતી ધણીરે લોલ;  
માગ્ય માગ્ય ગુજરાત રાજીની ગાદિ કે, ભદર બેસણીરે લોલ;  
માગ્ય માગ્ય નવે ખંડનાં રાજ્ય કે, ચાંદા સૂર્ય તપેરે લોલ;

(૨૫)

માગુ માગુ ઐટસું વરદાન કે, મારે મહોલ પધારિયેરે સોલ;  
 ફટ ફટ પાવાના રાજન કે, એ શું માગિયુંરે સોલ;  
 આપી છોડે ને છ માસે કે, મૂળ તારૂં જયેરે સોલ;  
 એમ કહી માતા યપાં અસોપ કે, પાવો હાય થયી રજોરે સોલ;  
 મુગલે સઘવી છે ફોજ કે, પાવોગઠ ધેરિયોરે સોલ;  
 ફરવાને ઉભા ફરવાન કે; કોઈને પૂછિયેરે સોલ;  
 રાજજીએ જોડાવિયું તળાવ કે, પાણી નવ નિસરયુંરે સોલ;  
 મુગલે જોડાવિયું તળાવ કે, જળ દુધે ભરયુંરે સોલ;  
 માજીના એવો છે મહિમાય કે, કવિ નવ કહી શકેરે સોલ.

પંદર તિથિયો.

હરી હઠ મેલને રાધે, મારી સંગ જાલને રાધે;  
 અખાલા જાલને રાધે, ધુંધટડા જાલને રાધે;  
 કહું મારૂં માગને રાધે, ૭૪.  
 પડવે મારી સાહેલડી, પિઉજી વાડીએ જાપ;  
 પિઉજી લાવે શડમા, મોરી છોડે ને પિઉજી આપ; હરિ. ૧  
 ખીજે મોરી સાહેલડી, ખાજોજ ઉગ્યો અંદ;  
 શડમ કેરે હંતકે, મોરી આ શો માંડજો છે હંદ; હરિ. ૨  
 મીજે મોરી સાહેલડી ત્રિપાળ વાશવાર;  
 આ શું ભુજી સુંદરી, ભુજી કંકુને કાજળ સાર; હરિ. ૩  
 ચોથે સમકા મેં સુણી, જોખન ખાજેવેશ;

ભરજોબનમાં એકલી, જોના પિઉજી ગયા પરદેશ; હરિ. ૪  
 પામમે મોરી સાહેલડી, પંથ પલંગ કંપ દુર;  
 ભરજોબનમાં એકલી, માંડે જોબન જાપ ભરપુર; હરિ. ૫  
 છો મોરી સાહેલડી, છડીજ વારોવાર;  
 પરદેશી રાજ પધારશે, આપણે બેસશું હારોહાર; હરિ. ૬  
 સાતમે મોરી સાહેલડી, સાતેજ કીધો રનેડ;  
 બોમાસાની રત આંકણી, જાણી જાગર વરસે મેક; હરિ. ૭  
 આઠમે મોરી સાહેલડી, આઠજ જોડાજોડ;  
 પરદેશી રાજ પધારશે, આપણે બેસશું મોડામોડ; હરિ. ૮  
 નોમ મોરી સાહેલડી, નવજાંજ પહેરું સીર;  
 દીપક લઈ મેડે મહું, મારે નપને વહુડે નીર; હરિ. ૯  
 દશમે મોરી સાહેલડી, દસરા પુજવા જાપ;  
 પુજ્યા તે નર પામિયા, મારા રંપજાન ભરતાર; હરિ. ૧૦  
 અગિયારમે મોરી સાહેલડી, મેં કીધી શિવરાંત;  
 પરાક્રમે ઉઠી પારણા દરું, મને કમ જોવાની ધણી ખાત; હરિ. ૧૧  
 બારમે મોરી સાહેલડી, બારજ ખાંધ્યા બંધ;  
 કમનારા નર કેયિ ગયા, એનો કદી ન વધુડે બંધ હળી. ૧૨  
 તેરમે મોરી સાહેલડી, ત્રણેજ વાંધો રંગ;  
 આપણી મુળી એક છે, મને હાથિયા છે કમભેરંગ; હરિ. ૧૩  
 ચૌદમે મોરી સાહેલડી, પાસા લીધા હાથ;

(૨૭)

મ જાણ્યું પડશે પાપરા, એનો પડીયા છે બારે વાટ; હરી. ૧૪  
પુનમે મોરી સાહેનડી, પુરીજ કરજે આશ;  
મેં જાણ્યું જો હરી આવશે, હવે પછ ખેડી છું નિરાશ; હરી. ૧

રાધિકાના મહીના.

કહોને સખી કારતક કેમ જશે, કે વનમાં મોરલી કૂણ વાશે;  
કે મછીનો દાણી કુંજ પાશે, કે જીમના જવાનો પાણી. ૧ રેક.  
કે માગશરે મન મારું મળીયું, કે વિખીઆ ભાવ પકી ટળીયું;  
કે જમ લુગ પાણીમાં ભળીયું, કે જીમના. ૨  
કે પોશે સોશ પાયા અમને, વહાજાજી મારા શું નમીએ તમને;  
કે દિલાસા દીધા છે અમને. કે જીમના. ૩  
કે માધે મકર તણે માતે, કે કુવડીયાં વેરંતી ખાતે;  
કે વહાજાજી મારા મથુરાની વાટે, કે જીમના. ૪  
તે કાળણે ફેર ફેરે હોળી, કે આછા ચરણાને ચોળી;  
કે સુંદરી મારી કેસરમાં રાળી, કે જીમના. ૫  
કે સર્ધતરે ચતુરા ચિત ધરતી, વહાજાજીના ગુણ ગાતી ફરતી;  
તોપ મારે વહાજે કીધી નરતી, કે જીમના. ૬  
કે વર્ષશાએ વાપા વાવલીયા, કે ઘેર પધારો નાવલીયા;  
કે કુધડે લોઉ તારા વાવલીયા, કે જીમના. ૭  
જોડે જગજીવન આળ્યા, કે સઉ લોક જગામણી લાળ્યા;  
વહાજાજી મારા કશુંએ ના કહાળ્યા. કે જીમના. ૮



(૨૮)

અપાડે અબળા ધાઈ ઝાંખી, વહાલે મારે ભરજોબન રાખી;  
વિમારે કુવે વાત ધરી વાંકી, કે જુમના. ૯  
આવણ શરવડીયે વરશે, કે નદીએ નીર ધણી ઠળશે;  
કે કાપઝડી ટઉઠલીપા કરશે, કે જુમના. ૧૦  
ભારવો ભણી પેરે ગાજે, સઈપર ધેર વસોણું વાજે;  
નેતો મારા રૂઝીયામાં ઘોઝે, કે જુમના. ૧૧  
આઘાની રજની અબવાળી, કે શેવ વણું કે સુંવાળી;  
કે વહાભા વિના આ રી દાવાળી, કે જુમના. ૧૨  
કે રાધાને હાપ સોનાની ચુડી, કે રમતાં દીસે છેડી;  
કુરખરે સરવે ગયાં છે બુડી, કે જુમના જવા હો પાણી. ૧૩

પંકર તિથિયો.

પુનમે અમને પુરાણ કરચન જેનેરે જોગાળા;  
હયા કરી મારી જેહનાં કુખડાં જાજોરે મોરલીવાળા. ૧  
પડવે આની પકડો મારી ખાંડરે જોગાળા;  
કોઈ સતગુરની ચિતજ રાખો છાંપરે મોરલીવાળા.  
ખીજ મારી ખાજકે બુધી કાપોરે જોગાળા.  
હયા કરીને ચિતજ સુખડાં આપોરે મોરલીવાળા  
ખીજે કુંતો તત્પર ધડને બેઠીરે જોગાળા;  
બુખની વાણી બુજને લાગી મીઠીરે મોરલીવાળા ૪  
આથ ચુરા શું ગયાજો ચુરીરે જોગાળા;

- કાંઈ લેહ લાગી મેં લાજ સરવની મુકારે મોરલીવાળા. ૫  
 પાંચમે પુરણાવરતી કહેવાપરે છોગાળા.  
 મુજથી હશે વીનાનો ઘડીએ ના રહેવાપરે. મોરલીવાળા ૬  
 છઠ્ઠીના લખીયા લેખ તે કેમ ટળશેરે છોગાળા.  
 મુજ પ્રતિવૃત્તાનાં કારણ કરવાં પડશેરે મોરલીવાળા. ૭  
 સાતમે હું ગુણ તમારા ગાતીરે છોગાળા.  
 કાંઈ મોરલીને શબ્દે હાકુહું માનીરે મોરલી વાળા. ૮  
 આઠમે કાંઈ અવતરીયા અંતરજનીરે છોગાળા.  
 જાણવકુળમાં જનમ્યા છો નીજનામીરે મોરલીવાળા. ૯  
 નોમે કરવા નરપતીનાં કામરે છોગાળા.  
 મુજ મંગળ વાણી ગયા મધુરાં ગામરે મોરલીવાળા. ૧૦  
 દશમે દાવાનળ આવીને કોપ્યોરે છોગાળા.  
 કાંઈ મામો કંથ મારીને રણરથાંબ રાખ્યોરે મોરલીવાળા. ૧૧  
 એકાદશીના પડદા આવી ખોલોરે છોગાળા.  
 કાંઈ અંતરજમી અમસંધાયે ખોલોરે મોરલીવાળા. ૧૨  
 બારશે વૃંદાવન રસ્તો ઝીલોરે છોગાળા.  
 મુજ અપુત્ર જીવને હું મેલોછો વીલોરે મોરલીવાળા. ૧૩  
 તેરશે કાંઈ મરણ કમળ મિત લાગ્યુંરે છોગાળા.  
 કંઈ જનને જનમની ભક્તિ તમા ધી માગુરે મોરલીવાળા ૧૪  
 ચૌદશે કંઈ મરણ કમળની દાશીરે છોગાળા.

મુજ મંગળવાશી ગયા મથુરાં નાશીરે મોરલીવાળા. ૧૫

અમાંસે કાંઈ ધરણીધર કહેવાયરે છોગાળા.

કાંઈ નરસીંહ મહેનો ગુણ તમારા ગાયરે મોરલીવાળા. ૧૬

અભિમુન્યનો ચક્રવૈ.

સરસ્વતિમાતને પિતૃવુંરે, ગણપતિ લાગુ પાયરે,

અઝોદ્યા નગરીમાં હૈનો વાસો, તેનાં તે મરતક છેદારે,

હૈને, કાળે કરને કલ્યાણે માંડ્યો,

હૈનો માથી ઘ્યાનાણી નાઠા, ગયાં ગયાં વનમાં ગયાંરે.

વનમાં જઈ અર્ધસોયન જનમ્પા,

સોના કામઠડીને રૂપાના ભાજા, અર્ધસોયન રમવા નિસર્થારે.

જઈ રહ્યા રહ્યા વગડારે વચ્ચે,

રણરે વગડામાં જો પંખી જનાવર,

તેરે જનાવર અર્ધસોયને મારયાં, ઠાપી તે મેણાં બાલીરે.

બહુછે બળિયો બહુ બળવંતો.

એવો છે તો તારા બાપનું વેર લેને.

ત્યાંથી અર્ધસોયનને ઝાળા લાગી, આવી રહ્યા ધર આંગણેરે;

કે મારી મા મારે બાપ કેણે માર્યો,

બારે બારે વેર્ષ દીકરા બાપ કેમ સાંભર્યો, ડોશી તે મેણાં બાલીરે.

તારે તે બાપ કાળા કૃષ્ણએ માર્યો,

અભે કુકાડો અર્ધસોયન ચાલ્યા, જઈ રહ્યા વગડા વચ્ચેરે.

( ૩૬ )

રણે વગડાનાં લીલાં વસે વાટયા,  
 ડાળાં ડાળાં પડ્યાં મુક્યાં પડીયાં ઉપાડ્યાં, જાકડાની ખાંધી ભારીર,  
 ત્યાંથી અઈસામન સુતારીને ઘેર,  
 ભાઈરે સુતારી તું મારો વીરો, પેટી ઘડી મને આજરે.  
 ખડોનેર ખાનાં ને એકજ કોઠો,  
 ત્યાંથી અઈસામન લુટારીને ઘેર,  
 ભાઈરે લુટારી તું મારો વીરો, આ રી મને પેટી જડી આજરે.  
 છત્રીયા તાળાં ને ખત્રીયા કુંચી,  
 ત્યાંથી અઈસામન ચિતારાને ઘેર,  
 ભાઈરે ચિતારા તું મારો વીરો, પેટી ચીતરી આજ સોરીરે.  
 ત્યાંથી અઈસામન દરજીડાને ઘેર,  
 ભાઈરે દરજીડા તું મારો, આની મને ગાદી સીધી આજરે.  
 પેટી ઉપાડી અઈસામન સાહ્યા,  
 નઈ રહ્યા નઈ રહ્યા વગડારે વચ્ચે, વડને છાંચે પેટી મુકીરે.  
 શ્વાક્ષત્રને વેશે કાળે કૃષ્ણ આંખા,  
 કથાં જાઓછો મારારે જાજમાન, કૃષ્ણ વેર વાળવા જાજીરે.  
 કહેા ગેરજી કાળા કૃષ્ણ કેતારે હશે,  
 તુજ સેરીખાને તારારે જોવા, દેહનું પ્રમાણું આજારે.  
 હયો મારો ગેરજી દેહનું પ્રમાણું,  
 ત્યાંથી અઈસામન પેટીમાં સમાણા, કાળા કૃષ્ણ તાળાં અટકાંખારે.

( ૩૨ )

ઝોર મારા ઝોર મને બહાર ડાઠો,  
કાણ તારો ઝોર તું કોનો જનમાન, હું છું કાળો કૃમર.  
પેટી હતી તે આકાશ ઉડાડી,  
આકાશના દેવતારે જમાડ્યા, આ જુદું કેણે માંડ્યારે.  
અર્ધસોમનને કાળો કૃમએ માંડ્યા,  
પેટી હતી તે પાતાળે પછાડી, પાતાળના શેષનાગ ડોહ્યારે,  
આવું તે જુદું કેણે માંડ્યું,  
અર્ધસોમન ને કાળો કૃમએ માંડ્યું, તેનો યયો અડમડાટર.  
ત્યાંથી અર્ધસોમન મૃત્યુરે પામ્યા,  
અમે પેટીને કાળો કરનજી મહા, જઈ રહ્યા દ્વારકાં ગામર.  
પેટી હતી તે સુમદ્રાને આપી,  
જેજેરે બની આ પેટી ઉધાડનાં, સોમની રાખ જે પસર.  
નણદ ભાજઈ બે માંધારે જુવે,  
નણદને તમારા ભાઈ શું લાવ્યા, તે મુજને દેખાડોર.  
પેટી હતી તે સુમદ્રાએ ઉધાડી,  
ભાઈનું કહું સુભદ્રાએ ન માન્યું, સ્વાસેમાં વાસ સમાઈ ગયોર.  
પેટુસોર માસે એજેવેગે ગયો,  
ખીજને માસે સહપરને સંભળાવ્યું, ત્રીજનો મરમ ન જાણ્યોર.  
ચોથને માસે માતાને સંભળાવ્યું,  
પાંચમેને માસે બાંધોને રાખડી, છો તે કહીપલ કુધર.

સોતમેને માસે ઝાળો ભરાવો,  
 ઝાળો ભરાવીને મહીપર વળાંબાં, આઠ માત્રો મરમ ન જાણ્યો.  
 નવમેને માસે અભિમુન્ય જનમ્યા,  
 જ્ઞાનાની સંજીવે નાજ વધેયાં, પાણી સોઠે દુધડે નરાંબારે.  
 ચીર ફાડીને બાજોનાયાં કીધાં,  
 જાલવનાં પારણાં બંધાંબાં, ચોખા સોઠે મોતીડે વધાંબારે.  
 સોત પાંચ વરસના અભિમુન્ય થયા,  
 સેઈ પાણીને ભણવારે ગયા, ભણી ગણી નવજંત થયારે.  
 પોતાના કાકા સગાઈયોરે લાંબા,  
 ઝોતરા અભિમુન્ય તારીરે નારી, વહરાટની કુમારીરે.  
 કીલાને પીળા વાંસ વઢાવો, નવરંગી ચોરી ચીનરાવીરે.  
 ત્યાંથી અભિમુન્ય પરાણવાને આહ્યા, સારાં તે શુકન થાયરે;  
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ભાગોળે આંબા, ભાગોળે ભીંગા વગડાવોરે.  
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ચઉટામાં આંબા, ચઉટામાં ચમર ઢળાવોરે.  
 ત્યાંથી અભિમુન્ય જાનીવાસે આંબા, કાકાજી ચલુવા કરાવોરે.  
 ત્યાંથી અભિમુન્ય તોરણે આંબા; સાસુજી પોંખવા આંબારે.  
 ત્યાંથી અભિમુન્ય મોથરામાં આંબા, મામાજી કંપા પધરાવોરે.  
 ત્યાંથી અભિમુન્ય ચોરીમાં આંબા, મામાજી દો કંપાદાનરે.  
 પેહેલુંને મંગળ હરતું ને ફરતું, દાદાજી દો કંપાદાનરે.  
 દાદાજી આહ્યાં ધોડીલાનાં દાન.

ખીનુંને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, માતાજી હો કન્યાદાનર.  
 માતાએ આઢ્યાં ગાવડીયોનાં દાન,  
 ચીનુંને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, ચીરાજી હો કન્યાદાનર.  
 ચીરાએ આઢ્યાં વેઢડીયોનાં દાન,  
 ચોથુંને મંગળ ચોરીમાં વરત્યું, ભાભીજી હો કન્યાદાનર.  
 ભાભીએ આઢ્યાં ઓટડીયોનાં દાન,  
 ત્યાંથી અભિમુખ પરણીને ઉઠ્યા, માતાને પાએ લાગપાર.  
 પોતાની માએ આશીશરે આલી,  
 બાણું જીવે દીકરા ધણી આવરદા, ઓનરા તારી નારીર.  
 જોજે અભિમુખ તારીરે જોરી, જોરી છે ગુણવંતીર.  
 અમારા તે કુળમાં એવીરે રીતો, વર સાથે કન્યા ન હોયર.  
 પહેસારે પહેરનાં શમણારે લાગ્યાં,  
 આરે શમણાંમાં કોરાં કાકણ નંદ્યાં,  
 એરે શમણાં દીકરી આળપંપાળ, તારાં શમણાં પડે સુકે લાકડર.  
 ખીનજા પહેરનાં શમણારે લાગ્યાં,  
 આરે શમણાંમાં કોરાં ધરએળાં પહેર્યાં,  
 એરે શમણાં દીકરી આળપંપાળ, શમણાં પડા રાંડીરેંડીએર.  
 ચીનજા પહેરનાં શમણારે લાગ્યાં,  
 આરે શમણાંમાં રાપકો આણિરે આવે,  
 એરે શમણાં દીકરી આળપંપાળ, શમણાં પડા સમુદ્ર ખેટર.

(૩૫)

ઐયેલા પહોરનાં શમણાંરે લાગ્યાં;  
ખાણુડો અભિમુખ જુદે ચઢેછે, ઐતરાને આણી આંખારે,  
ઐતરાના ખાપની ઊંચી હવેલી,  
ઊંચી હવેલી ને નીચાં ગરખા,  
સોનાકચેળાં ને રૂપાના દોઝ, ઐતરા માયેલાં ગુંથેર.  
છીરડી વીરડી સાંઠે રતનો રખારી, વેગે આવંતો દોઢાર.  
મારીરે મા તમે પેટેલાં જાગો, મા મારા આણેલાં આંખારે.  
પણુંરે જીવો દીકરી એ શું બાલ્યાં,  
ખરીએથી રહી રાણી ઐતરાએ પુછ્યું,  
ક્યાંથી આંખા વીરા ક્યાં તમે જાઓ,  
ખાણુડો અભિમુખ જુદે ચઢેછે, ઐતરાને આણી આંખારે.  
ખાસીએથી ઐતરાએ પડતાંરે મુક્યાં, ના રહી સુધને સાનર.  
ઐતરાને હાથે સોનીડા જાગડ્યા, વાળીયો કાઠે આજ સારીર.  
સાચી સારી કાઠે ને નંદાએથી નીસર,  
હાથે સોનીડાને મારવા લીધો,  
ઐ મારા હાથ થીકને મારોછો, ઐતરાના કરમનો વાકર.  
ઐતરાને હાથે હાથીડા જાગડ્યા, સુંદડી કાઠે આજ સાચીર,  
સાચી સાચી કાઠે ને નુકયાન નીસર,  
હાથે હાથીડાને મારવા લીધો.  
ઐ મારા હાથ થીકને મારોછો, ઐતરાના કરમનો વાકર.



ઐતરાને દાદે મરૂડીયા જગાડ્યા, ચુડીતા કાઢે ખડુ સારારે.  
સારા સારા કાઢે ને નુંદાયલા નીસરે,

દાદે મરૂડીયાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.  
ઐતરાના દાદે માળીડા જગાડ્યા, ચજરા કાઢે મોંધા મુજનારે.

ખીત્રેલા કાઢે ને કરમાએલા નીસરે,

દાદે માળીડાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.  
ઐતરાને દાદે મોચીડા જગાડ્યા, મોનડીયો કાઢે મોંધા મુજનીરે.

રાતી રાતી કાઢે ને કાળી કાળી નીસરે,

દાદે મોચીડાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.

ઐતરાને દાદે સરછપા જગાડ્યા, સાડ સાડ કંકુ કાઢેરે.

કંકુ કાઢે ને કાળજી નીસરે, દાદે સરછપાને મારવા લીધો.

ઐ મારા દાદા શીદને મારેછો, ઐતરાના કરમનો વાંકરે.

દાદે સાસેરવાસે ઐતરા વળાવ્યા, રાયડો તેડીને જાપરે.

વળામણાં.

કે મને માશીને રથડો ઝડરે.

ખાળા રાજરે.

કે મને યુદ્ધે તે સાથે તેડરે.

ખાળા રાજરે.

કે મને યુદ્ધે જોવાના સંકેડરે

ખાળા રાજરે.

( ૩૭ )

કે આપણે સરખા સરખીએ જોડે.	બાળા રાજા,
કે બાવ હું અહું હયી પારે.	બાળા રાજા.
કે કરે કૌરવનો સંહારે.	બાળા રાજા
કે છોડી યુધ્ધ વળી ઘેર આજરે.	બાળા રાજા
કે તમને આપું મારા બાપનું રાજરે.	બાળા રાજા
કે નારી કેશ સમુળા કઢેરે.	બાળા રાજા
કે રથ ઉપર દેહ પછાડેરે.	બાળા રાજા
કે રથ હાકે તો રામજીની આજરે.	બાળા રાજા
કે રથ એકાંતો કાઠું મારા પ્રાણરે.	બાળા રાજા
કે મારા વગડામાં રથડા રોકવારે.	બાળા રાજા
કે મારા સસરા મેણાં બાલ્યારે.	બાળા રાજા
કે વહુ આવતડી ભમરાળીરે.	બાળા રાજા
કે મેંતો નથી દીઠી પગની પાનીરે.	બાળા રાજા
કે તારે રૂપ કેળી જુધ્ધ ન ચઢતરે.	ઓતરા રાણીરે
કે મેંતો નથી દીઠી નાકની ઢાંડીરે.	ઓતરા રાણીરે
કે મામા કમને જાજે વંશરે.	ઓતરા રાણીરે
કે મને પાટા બાંધીને પરણાવ્યોરે.	ઓતરા રાણીરે
કે મને સમરથ સાસરી દેખાડેરે.	બાળા રાજા
કે મને સાસરી જોવાની રસકેડરે.	બાળા રાજા
કે મારા કાંકણ દારા છોડરે.	બાળા રાજા

કે મને સમરથ સંસરે દેખાડે.	ખાળા રાજરે
કે મને ધુંધટ તાણપાના રસકોડે.	ખાળા રાજરે
કે મને દીપર દીવકો દેખાડે.	ખાળા રાજરે
કે મને હોળી રમ્પાના રસકોડે.	ખાળા રાજરે
કે મને નાની ચી નણદી દેખાડે.	ખાળા રાજરે
કે મને ઠાળલે રમ્પાના રસકોડે.	ખાળા રાજરે
કે મને સમરથ સાસુડા દેખાડે.	ખાળા રાજરે
કે મને પાએ પડખાના રસકોડે.	ખાળા રાજરે
કે મને જોડની જોઠાણી દેખાડે.	ખાળા રાજરે
કે મને જોડે હોડખાના રસકોડે.	ખાળા રાજરે
કે મને વાઢુલી દેરાણી દેખાડે.	ખાળા રાજરે
કે મને વાઢ લીખાના રસકોડે.	ખાળા રાજરે
કે માંડે માધું વાઢીને દડા બેઢરે.	ખાળા રાજરે
કે તારી કડની કટારી મને આલરે.	ખાળા રાજરે
કે તારી કુબે માતીગર દીકરારે.	ઓતરા રાણી રે
કે સારી દેશે રામનું નામરે.	ઓતરા રાણી રે
કે શેરી રાખશે ખાપનું નામરે.	ઓતરા રાણી રે
કે તેથી સરથે તમારૂં કામરે.	ઓતરા રાણી રે
કે તારી કાલડીની ઓથે મને રાખરે.	ખાળા રાજરે
કે તારાં આવતાં ત્રીલીથ બાણરે.	ખાળા રાજરે

કે ઝલી ઝલી ઘોડલીપાની ખાગરે.	ઐતરા	રાણીરે
કે મેલો મેલો ઘોડલીપાની ખાગરે.	ઐતરા	રાણીરે
કે મારા સરખા યા ભાઈબંધ હેઝરે.	ઐતરા	રાણીરે
કે મેતો ખાવતાં ખાળ વહોડપારે.	ખાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્ચીત લાગ્યારે.	ખાળા	રાજરે
કે મેતો ખાવતાં ધન વહોડપારે.	ખાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્ચીત લાગ્યારે.	ખાળા	રાજરે
કે મેતો છાણે છાણું ભાગ્યુંરે.	ખાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્ચીત લાગ્યારે.	ખાળા	રાજરે
કે મેતો દીવે દીવો કાપારે.	ખાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્ચીત લાગ્યારે.	ખાળા	રાજરે
કે હુંતો પથરે પાનીચો પોતીરે.	ખાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્ચીત લાગ્યારે.	ખાળા	રાજરે
કે મેતો વહેતી નિકે દીવો પગરે.	ખાળા	રાજરે
કે મને તેનાં પરાશ્ચીત લાગ્યારે.	ખાળા	રાજરે

ઝલતાં કાંકણી ઝળકી હો રશીયા.

રેક.

સોના તે ફેરું મારું બેડલું હો રશિયા, રૂપલા ધડોણી હાથ; ઝ.  
વાટે જતા વહેમારગુ હો રશિયા, ભાઈ કીરા થકુસો મદાવ, ઝ.  
તારો થકો તે ગોચ તોછકા હો રશીયા, તુનો મારા ધરની નાર; ઝ.  
તારા સંચીયા તારા જવડા હો તેતો મારા ખાપના ગુલામ; ઝ.

કેડ મરડીને પકે હું સડી હોઠ તુડી મારી કમખાકસ; ઝ.  
ભાઈરે હાજીરા વિરા વિનવું હોઠ ટાંક મારી કમખાકસ; ઝ.  
ટાંકે ટાંકે મેલ છપરી હો રસિયા, હાથકે લખતે માર; ઝ.  
જતાં તે ધમકે છૂંધરી હો રસિયા, વળતાં ટઉકે માર; ઝજતાં.

પંદર તિથિયો.

- ૫૩વે પાતળીયા ગીરધારી, કે મારે ગહોલે આવજોરે લોલ. ૧
- ખાંલે ખાળકુંવારી નાર, કે બુધને સગળવજોરે લોલ. ૨
- ત્રીજે ત્રીલુવનના નાથ, કે મેતાકે વધાવજોરે લોલ. ૩
- ચોથે જાલી ચંચળ નાર, કે પ્રેમરસ પી ગયારે લોલ. ૪
- પાંચમે પગલે ધરજે પ્રેમ, કે મારે ઘેર આવજોરે લોલ. ૫
- છઠ્ઠે જોગાળા ભગવાન, કે ભગ્ગોતે તારજોરે લોલ. ૬
- સાતમે સહાય કરે મહારાજ, કે મધુરાંની વાટમારે લોલ. ૭
- આઠમે અવતરીયા ભગવાન, કે ગોકુળ ઉછર્યારે લોલ. ૮
- નોમે નર ગયા મહારાજ, કે કાળીનાગ નાથવારે લોલ. ૯
- દશમે મર્યો મામે કંથ, કે અમથું ભેટવારે લોલ. ૧૦
- એકાદશી પરજી લાખ્યા નાર, કે સતભામા સહીરે લોલ. ૧૧
- બારશે પ્રેલવનને ચોક, કે રાસ રમ્યા નર્ધરે લોલ, ૧૨
- ત્રેરશે તનકુ માંડે તજખું, કે તમથું ભેટવારે લોલ. ૧૩
- ચૌદશે જાલી ચંચળ નાર, કે પ્રેમરસ પી ગયારે લોલ. ૧૪
- ફોરો ઉગ્યો પુનમ કેશ ચિત્ર, કે અતી રળીઆમજીરે લોલ. ૧૫

(૪૧)

સરોવર પાળે દાડમરે દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.

તમે એક વાર સુરત જાજો રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.

સુરતની સાડીએ લાવજો રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.

લાવોતો ખે જોડ લાવજો રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.

માનેતી મળશે લેશે રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.

પેલી શોકષ ખડાકા લેશે રાજ દાડમ લુંખે ઝૂંખેરે.

૧

તમે એકવાર ઝુંખઈ જાજો રાજ દાડમ લું

ઝુંખઈનાં માંતી લાવજો રાજ દાડમ લું

લાવોતો ખે જોડ લાવજો રાજ દાડમ લું

માનેતી મળશે લેશે રાજ દાડમ લું

પેલી શોકષ ખડાકાલેશે રાજ દાડમ લું (ઈત્યાદી) ૨

સાત વાર.

આવિત્તે આનંદ સર્ધયર કહુંહું રે;

મારે ગિરધરશું ધરવાસ વૃજમાં રહુંહું રે;

શોમે પાખ્યાં સુખ શિવજી કૃણિયારે;

આ નંદજીને લાજ મુજને મળિયારે;

આ મંગળે મનહેત કૃતિશું લાગ્યુંરે;

આ હૃદયકમળનું જાણ હૃદયે વાગ્યુંરે;

આ ખુષિ આવી શુદ્ધ જોવા જઈએરે;

આ છાની કરીએ ગુન વહાલાં ધઈએરે;

(૪૨)

આ બહુરૂપતિ ગુર પ્રતાપ સુખ છે સહુનેરે;  
 આ અતિ ધણી આનંદ રાધા વહુનેરે;  
 શુકરના શરવા બિલ સહુને અમતારે;  
 આ લેતાં તાળી હાથ રચની રચનારે;  
 શનિશ્વરવાર સંદર્શ હરિને કહાવેરે;  
 આ જોગ બન્યો છે આજ રમવા આવેરે;  
 આ સાતે વાર ન શાપ નરને નાસીરે;  
 તેનો વહકુંઠ વાસજ થાય દેવ મારાસીરે;  
 નંદજીવી ગરબીયે.

તમેરે નંદજી ગોકુળ સાંચરેરે, ઉતરવો જમનાજીનો ધાટજો;  
 માયી માને નહી હોય ગોઠવું રે, જસોદા જોતાં હથે વાટજો; તમે  
 ન કરે માત પીતા તે તમે કર્યારે, અમને બહુ લડાંબ્યાં લાડજો;  
 અમને નહાનેથી ગોટાં કર્યારે, તેના શા શા ગાનું પાડજો; તમે  
 માયી છે પચરંગી લાકડીરે, વાગતી વેણ રસાળજો;  
 તેને તમે સંમાળીને મુઠજોરે, રખે કહ જનાં ગોવાળજો, તમે  
 માયી સહુજી ગોશી ગાયડીરે, તેને તમે હાથ ફેરવી દોળે જો;  
 કહે રૂગનાથના રવાની નંદનેરે, અગર કૃપા દ્રષ્ટિએ જોજો જો; તમે;  
 નયને નીરને નંદજી બે લીયારે, અમથી એકજડાં ન જવાપજો;  
 વાટડી જોનાંમે રેનાં હથેરે, કહાવજી ત્યાં તમારી માપજો, નં  
 હુંતો રાખીજી મારા મંત્રેરે, તમાય માનાં મન કેમ રહેશેજો

માટે જે વિંદ ગોકુળ આવડે, દુરજન મેલી જા બહુ દેશે. ૧૦  
 કહો કુણ પ્રેમવન ગહિ મારશે, સાજી કોણ આવશે ધેરને;  
 હસનાં વાણીએ કોણ ઉડશે, કહો કુણ જાણિ તમારી પેરને; ૧૦  
 કુંવર કોને લાડ લગવશે, કોને વળગાડીશું દામી ને;  
 કોને જમાડીને જંગલે, કહો રંગનાથના સવામીને. ૧૦  
 જસોદા પુછે પિંડને પ્રેમશૂર નંદન ઉતર ન આવેને;  
 મુખથી બોલે પણ જોડાપ નહીર, જાણનાં ખાતડીયા બહુ સાહેને.  
 કારણ કહોને મારા કંપણે, કુંવરને ક્યાં મેલીને આંખાને;  
 નરવસ સોંપ્યા વાસુદેવને, દુખના મેર ક્યાંથી લાંબા ને, જ  
 આપણિ મિત્રાઈ વાસુદેવને, આપણિ ક્યાંનું હતું વેરને;  
 આવી આપણા સુનને ભાગ્યેયારે, ને રાખ્યા પોતાને ધેરને. જ  
 કહો ત્યાં કંપ તમે નવ બોલી મારે, આપણિ આપાં છઈ ચાહોડીને  
 એ રંગનાથનો સવામી જોવાળીયારે; અમર નગર ન જોડીને. જ  
 વૃજમાં વૃજનીનતા વાતો કરે, મોહન મથુરામાં રહ્યાને;  
 બાહિને નંદને ગોકુળ મોહકપારે, વિઠલ વાસુદેવના થયાને. ૫૦  
 અહિંના સુખમાં ગાયો મારવીરે ખીજી આહિરડાંમાં રહેવુંને;  
 ત્યાં સઉ પુછીને વાતો કરે, મથુરાં નગરીમાં શું કહેવુંને ૫૦  
 મથુરાં નગરી હરીને મનવશિરે, ખીજી કંથરાપનું રાજને;  
 લક્ષ્મી જેમીને લલમઈ ગયોરે, માટે ગોકુળ કીધું તાજને. ૫૦  
 એ મુરત મનોહર શામળોરે, સંજની સઉને લાગે મીઠાને;  
 એ રંગનાથનો સવામી જોવાળીયારે, ત્યાંતો રજ ધઈને બેઠેને. ૫



મોહન વેણ વગાડે.

ટેક.

સોના ઠેર માં પાડું મોં રૂપકા ઇટોણી હાથ; મોં  
સરેવર પાણી સાંચર્યા મોં કાને કાંકર નાંખીયો, મોં  
ધડા કુચો નીર વહી ગયાં મોં વાજા ચોદશ ચાહ્યાં નીર; મોં  
સાસુ હમારી ખીજશે મોં નજીલ જશે ગાળ; મોં  
દેરાણી નેઠાણી મેણી મારશે મોં વાલા શોકનું છે ઘેર સાલ મોં

મારા મન ગમતા મહારાજ, મારે ઘેર આવોરે;  
હુંતો તલસું તમારે કાજ, હુશીને બાલાવોરે. ટેક.  
વિલંબ ન કરીશ વીઠજારે, આવો અમઘેર આવ;   
પેર પેરનાં પકવાન પડાવું, શ્રીકમ તારે કાજ. મારે  
મનમાં હતું ને આવજોરે, મુખથી કેમ કહેવાય;  
આત્રી શકોતો આવજોરે, માંડે જોતાંમાં જોખન જાપ; મારે  
આ જોને આગણીએ ઉભા રંગીલા રણછોડ;  
રાધેના સ્વામી પ્રભુ અંતરજામી, પુરે મારા મનનાના કોડ મારે.

જેનો પિઉડાતે પરઘેર જાપ, સખી શું કહીએરે;  
અમથી એકતડાં ન રહેવાય, વિજોગે મારિએરે. ટેક.  
રૂપજોવંનો રચિયો રૂડો, પરાણે કરે છે પ્રીત;  
આજોતેજો આગણીએ આવે, એવી એની રીત સખી ૧  
બાલાઓ બાલે નહારે, કેને કહીએ પેર;

( ૪૪ )

શેરડીએ સામો મળેરે, વાલો નીચાંતે ઠાળે નેણુ સંખી  
છળમેઢે છાના રમેરે, અમને વાપરે પહાપ;

રાધેના રવાની પ્રભૂ અંતરજનમી, વાલો અર્થ પડે ઝા-  
ળખાપ. સંખી શું કરીએરે.

### હાકોરનું.

- |                                 |            |
|---------------------------------|------------|
| હારે ચાલો હાકોરમાં જઈ વસિએ,     |            |
| હારે મને લેહ લગાડી રંગરશીએરે;   | ચાલો ૦ ૨૬. |
| હારે પરભાનને પહોર નોખત વાળે,    |            |
| હારે અમે હરશન કરવા જઈએરે,       | ચાલો ૦ ૧   |
| હારે લટપટી પાગ કેસડીયા વાલા;    |            |
| હારે કાને કુંડળ સોધએરે;         | ચાલો ૦ ૨   |
| હારે પીળાં પીતાંપર નરકશીભમાં;   |            |
| હારે મોતનમાળા સોધએરે;           | ચાલો ૦ ૩   |
| હારે ચંદ્રવદન અણીપાળી આંખે;     |            |
| હારે મુખકું સુંદર મોહિએરે;      | ચાલો ૦ ૪   |
| હારે રૂમરૂમ રૂમરૂમ નેપુર વાળે,  |            |
| હારે મન મોહુ મોરલીએરે;          | ચાલો ૦ ૬   |
| હારે મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરનાગર, |            |
| હારે અંગો અગ જઈ મળીએરે;         | ચાલો ૦ ૭   |

નંદકિશોરના મહિના.

- કારતક માસે કાનજી સાહેલીરે;  
 શે અપરણે શાગ ગયા મને મેલીરે. ૧
- અવગુણ અમાગ શા હશે સાહેલીરે;  
 ન હરીએ ઉતાર્યું હેન ગયા મને મેલીરે; ૨
- મને એકલાં અમ બાપે ગહી સાહેલીરે;  
 એ જોડું દુખ મહાસાર ગયા મને મેલીરે. ૩
- કાણ આગળ કરે જોડી સાહેલીરે;  
 વહાલે તજ્યું જોડુળ ગામ ગયા મને મેલીરે. ૪
- કાણ પપાએ કાનજી સાહેલીરે;  
 તે સાથે હજીડા માંછી ગયા મને મેલીરે. ૫
- તે દુખે દાઝું ધણું સાહેલીરે;  
 હરી ધણું દેખાડી હેત ગયા મને મેલીરે. ૬
- કારતક કાણે કહાડી ચો સાહેલીરે;  
 ના આગા નંદકાશીર ગયા મને મેલીરે. ૭
- અગરાર મધુગામાં ગયા સમ્પી આવુંરે;  
 મને એક પત્રક જુગ જનપ સંદેસો કહાવુંરે. ૮
- ધરના કામ ગમે નહી સંપિ આવુંરે;  
 ગાંઠે ચીત પ્રભુની પાસે, સંદેસો કહાવુંરે. ૯
- જાંદાવનમાં કાણે જશે સંપી આવુંરે;  
 મોરલી વાશે કાણે સંદેસો કહાવુંરે. ૧૦

બેસીવટના ઓકમાં સખી આવુંરે;	
હારે કીડા કરશે કાણ સંદેસો કહાવુંરે.	૧૧
દાણી થઈ કાણ ઘેરશે સખી આવુંરે;	
ઠાને મળ્યા દઈશું દાણ સંદેસો કહાવુંરે.	૧૨
હથીને કાણ ખાલાવશે સખી આવુંરે;	
મને કરશે કાણ કટાક્ષ સંદેસો કહાવુંરે.	૧૩
ગાયશર મોટા મરગ તથા સખી આવુંરે;	
પ્રભુ નાગર નંદક્રીશોર સંદેસો કહાવુંરે.	૧૪
પોશે પ્રભુ મુકી ગયા શો દાવોરે;	
તમે નંદ જસોદાના હડી અહીં આવોરે.	૧૫
જમનામાં ગીંદુ પડ્યો શો દાવોરે;	
પ્રભુ કાળીનાગની કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૬
છંદ્રે ધન વરસાવીયો શો દાવોરે;	
ગોવરધન દ્વારકાં કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૭
તમે જાલવ અમો આહીરડાં શો દાવોરે;	
તે લોક લાજને કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૮
જમનાવ્યામાં બીજતાં શો દાવોરે;	
ચીર હરવાને કાજ હડી અહીં આવોરે.	૧૯
વહાજાં ને વેરી થયાં શો દાવોરે;	
હરી મિમ ન કીતે નાથ હડી અહીં આવોરે.	૨૦

પાથે પ્રેમદા વતવલે શો દાવોર;	
તમે જીવાળ નંદકીશોર હરી આઘી આવોર,	૨૨
માઘે મળવા નાથને મન હીસેર;	
હું જોઉં છું આદર્શ વાટ કહી નવ દીસેર.	૨૨
ચિપાળે સુખ સાંભર, મન હીસેર;	
કેમ જનમ્મે મોઢી રાત કહી નવ દીસેર.	૨૩
મોરલી યુજવા માહરું મન હીસેર;	
મૈ શીર્યા સર્વ ગોવાળ, કહી નવ દીસેર.	૨૪
જે હસવું કરતાં નાથજી મન હીસેર;	
અમે સોહયું વ્રંદાવન કહી નવ દીસેર.	૨૫
સ્વપનંતર સેરખું થયું મન હીસેર;	
અમો તે દુઃખ કેમ સહેવાય કહી નવ દીસેર	૨૬
આપડું અમે જાણ્યું નહી મન હીસેર;	
છેક આપવી છેક કહી નવ દીસેર.	૨૭
માઘે મન વીહવળ થયાં મન હીસેર;	
તમે જીવાળ નંદકીશોર કહી નવ દીસેર.	૨૮
ફાગણે કહું ફરી ફરી દુઃખ કાપિરે;	
તમે ગોપી જનના પ્રાણ, દરસન આપિરે.	૨૯
વસંત આઠ્યો વીઠલા, દુઃખ કાપિરે;	
ગુનાલે ભરવા મોવીંદ દરસન આપિરે,	૩૦

(૪૯)

હોળી ફરએ ઝેલીએ દુઃખ કાપોરે;	
રમવા સરખી રાત વરસન આપોરે.	૪૧
માથે યુગદ કર મોરલી દુઃખ કાપોરે;	
જમનાથને તીર વરસન આપોરે.	૪૨
ઝોપીઓ સડ વજવલે દુઃખ કાપોરે;	
એમ કાલ ન થઈએ કંપ વરસન આપોરે.	૪૩
હરી હવે થણી થઈ દુઃખ કાપોરે;	
એમીંતા એકાંત વરસન આપોરે.	૪૪
કામજી ફરકે આંખડી દુઃખ કાપોરે;	
તમે છવજી નંદગીયોર વરસન આપોરે.	૪૫
અર્ધતર ચીંતા થણી કરે સઉ જાળારે;	
સ્વામી વિન્નએ રૂઠ પ્રગટી જવાળારે.	૪૬
વદન કમળ સુકાઈ બધાં સઉ જાળારે;	
નવ સુને એકે પેર પ્રગટી જવાળારે.	૪૭
ચાલુગાર સેત પરહરી સઉ જાળારે;	
સુકાયાં સઉનાં ગામ પ્રગટી જવાળારે.	૪૮
થેલી થી ફરે મામમાં સઉ જાળારે;	
નહિ કરન વિના કુંઈ વાત પ્રગટી જવાળારે.	૪૯
મુજી માતી ઝોવીંદના સઉ જાળારે;	
થડે નેથે આંસુપાર પ્રગટી જવાળારે.	૫૦

ચોક સમુદરમાં પડી સઉ ખાળાર;	
તેનું મીન રહ્યું નહીં ઠાર પ્રગટી જાળાર.	૪૧
અર્ધતર મીન ઠારે નહીં સઉ ખાળાર;	
તમે નાગર નંકરીયોર પ્રગટી જાળાર.	૪૨
વર્ધશાએ સઉ વજવમે ક્યાં જઈએ;	
ભારે હૃદયે દુઃખ અપાર કોને કહીએ.	૪૩
નીકમજી તજી ગયા ક્યાં જઈએ;	
બળી હસથી દુરજન ચોક કોને કહીએ.	૪૪
પ્રાણ અમારા પ્રભુ કોને ક્યાં જઈએ;	
બળી સાસુ નાણનું સાલ કોને કહીએ.	૪૫
મુનું સઘળું દેખીએ ક્યાં જઈએ;	
શામા જીવણપ્રાણ અમાર કોને કહીએ.	૪૬
કઠાણ પયા છે કહાનજી ક્યાં જઈએ;	
હૃદયે ન જાએ પ્રાણ કોને કહીએ.	૪૭
પ્રેમ પંપમાં સઉ પડી કષ્ટ જઈએ;	
એ વાંકી સઘળી વાત કોને કહીએ.	૪૮
વેશાએ રાખ્યાં વેગળાં ક્યાં જઈએ;	
એ નાગર નંકરીયોર કોને કહીએ.	૪૯
જો કહાવે જોખતાં મિત્ર હસીને;	
હું અટક્યા કુખજન સાથ ન આળ્યાં રસીને.	૫૦

પ્રીત કરી લપટાઈ ગયા એમ હરીનેર;	
મળી મથુરાં કરી ગાર ન આંખા ફરીનેર.	૫૩
વાંક કાઢીને વળગતાં સહ હરીનેર;	
ભુક્ષી થી વાતે જાગવાન ન આંખા ફરીનેર.	૫૪
અમો અખળાનું શું ગળું કહે હરીનેર;	
તે તમને ન ઘટે નાથ ન આંખા ફરીનેર.	૫૫
વાંક થો છે બિઠલા કહે હરીનેર;	
જોકે ઈ ગમાએ જોકે ન આંખા ફરીનેર.	૫૬
મારું જોખનાયું એજે ગયું કહે હરીનેર;	
હુંતો ક્યાં લગી રાખું ધીર ન આંખા ફરીનેર.	૫૭
જોકે ઠેક જોઈ ગયા કહે હરીનેર;	
આ નાગર નંદ્રીયોર ન આંખા ફરીનેર.	૫૮
આપાકે ધન આવીયો આ ખેનીર;	
પયો વિજળીનો અમઠાર મનડું રહેનીર.	૫૯
ખયેયો પિઉ પિઉ કરે આ ખેનીર;	
મદગાતા ખાસે માર મનડું રહેનીર.	૬૦
સેજે પિઉડો સાભરે આ ખેનીર;	
વળી મંડયો વરથે મેહ મનડું રહેનીર.	૬૧
લોક જાળ મેં પરહરી આ ખેનીર;	
હું જાણી પ્રભુની પાસે મનડું રહેનીર.	૬૨



ધોરણ બે રાખી ધણી ઓ બનીર;	
હળુએ ન આંખા નાથ મનડું રહેનીર.	૬૧
કોઈ સંદેશ કહે મને ઓ બનીર;	
હરી આવશે આજ કે કાલ મનડું રહેનીર.	૬૨
આપાડે ના આવીયા ઓ બનીર;	
હો છવણ નંદકીરી મનડું રહેનીર.	૬૩
આવણ વરસે ધરવડે તે સામેર;	
હવે આંખા ઓ માસાના હેન કહે કેમ આમેર.	૬૪
હરી કુબાળ સાથે ઝેલ કરે તે સામેર;	
વાસે મુકી વૃજની નાર કહે કેમ આમેર.	૬૫
સંદેશ ના કહાવિયો તે સામેર;	
તમે મોક યપા મહારાજ કહે કેમ આમેર.	૬૬
વહેરીડા કરે વાતડી તે સામેર;	
મારૂં પુરાણ બાંધ્યું મેન કહે કેમ આમેર.	૬૭
વિકલે રાખ્યાં વેગળા તે સામેર;	
થું નથી જાણતા નાથ કહે કેમ આમેર.	૬૮
હરી અતુર થઈ મુકી બંધા તે સામેર;	
મધું જાણપણાનાં આજ કહે કેમ આમેર.	૬૯
આવણ સુને હરી વીના તે સામેર;	
હો નામર નંદકીરી કહે કેમ આમેર.	૭૦

ભાદરવો કહે ભાવ શું વૃજનારીર;	
તમે જીત્યા નગજીવન હરી કું હારીર.	૭૧
રમતા રાડ ક્રીષી કયે વૃજનારીર;	
તમે ક્ષમા કરો અપરાધ હરી કું હારીર.	૭૨
મનમાંથી વ્યાકુળ થઈ વૃજનારીર;	
હવે ક્યા કરો મહારાજ હરી કું હારીર.	૭૩
તમે કહેશો તે કરશું અમો વૃજનારીર;	
પ્રભુ રમે રાખતા રોય હરી કું હારીર.	૭૪
ત્રીકમજી તમે તજ્યા વૃજનારીર;	
કેમ વરસે વરસાદ હરી કું હારીર.	૭૫
અમો આહીર અંકાર તજ્યો વૃજનારીર;	
તમોહો દીનક્યાળ હરી કું હારીર.	૭૬
ભાદરવે ભુવર નવ મળ્યા વૃજનારીર;	
હો નાગર નંદક્રીયોર હરી કું હારીર.	૭૭
આશોમાં સખી આવશે વનમાળીર;	
મારે પાથે હયા શું ભેટ આન દીવાળીર.	૭૮
પ્રેમ દેખી ગોપી તજ્યા વનમાળીર;	
હરી આઠ્યા કહેવાયા આન આન દીવાળીર.	૭૯
ગોપી સઉ હરખી પાછું વનમાળીર;	
ધેર ધેર મંગળ ભાવ આન દીવાળીર.	૮૦

ફરી ફરી મુખ નિરખતાં વનમાળીરે;	
સઠ હરજી ઘેલી યાવ આજ દીવાળીરે.	૮૧
ગોપી પ્રેમે કરતી આરતી વનમાળીરે;	
ઘણી પેઝે હસતી આજ દીવાળીરે.	૮૨
મનોરથ પુરણ કર્યા વનમાળીરે;	
થયા તે ખારે માસ આજ દીવાળીરે.	૮૩
આશીમાં ફરી મળ્યા વનમાળીરે;	
સમે નાગર નંકડીયોર આજ દીવાળીરે.	૮૪

### પેંદર નિથિયો.

પડવાની પાણ પ્રીત મતમત લુહીરે;	
મારા હરી વીના અંક વાત સરપે મુનીરે.	૧
ખીજે પાજે વેશ રહીહું બાળીરે;	
આ ધરમાં કેમ રહેવાય પાગે તાળીરે.	૨
ત્રીજી ત્રીભોવનરાય રાજ પધારીરે;	
હરી આવેન આપણે ઘેર હેત વધારીરે.	૩
ચોથે ચંચળ નાર સતુરાં ચાલેરે;	
પેઠો પડેદરાનો વર્ષદ ફુપડાં ઠાળેરે.	૪
પાંચમના પડદા હરી શું રાખ્યારે;	
મારે પ્રેમરસ પીવા કાજ હરી રસ ચાખ્યારે.	૫

( ૫૫ )

છઠીના લખીયા લેખ તે કેમ ટળશેર;	
મારે પેઢા ભવની ખીન આવી મળશેર.	૬
સાતમના સેતાપ હુડી શું અમનેર;	
આ શું રહિએ મહારાજ લાજ નહી તમનેર.	૭
આઠમ આછવ થાય હરી હોય હેલીર;	
મારે શોળ જોખીયાનો સાથ રમવા ઘેલીર.	૮
નામે નમેરા નાથ નમેરા ના થઈએર;	
આ જોઝળીયું મેલી મથુરા ના જઈએર.	૯
દશમે દિન રાત દેડી મ.રા દોઝેર;	
બેર નાવલીયો રીસાય તે ધણું સાંધેર.	૧૦
એકાદશાનાં વૃત મારે કુરવારે;	
શ્રી જમનાજીનાં ધ્યાન મારે ખરવારે.	૧૧
દ્વાદશીને હુડાડે દરસન દેઝેર;	
મારા શામળીયા ભગવાન રાગમુખ રહેજેર.	૧૨
તેરથના તો તંત હનારા દુહ્યારે;	
આ હરી હરી કરતાં હોઠ અમ્મરા સુખ્યારે.	૧૩
ચૌદશી તો ચતુર નર શું વહાપારેફ	
બેર રાધા સરખી નાર શું રીસપારે.	૧૪
પુનએ તો પંદર તિથો થઈ કહાવેરેફ	
મને સેવડીએ સુગાં નીદ્રા ના આવેર.	૧૫

( ૫૬ )

પંદર તિથિઓ.

સપ્તિ પડવે તે પંથે આઠપારે, મહા વનના તે મારમ આઠપારે;  
સાથે સીતાને લક્ષ્મણ બાળા, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૧  
સપ્તિ ખીજે મહીમાં ખીરાજેર, નેવાં નદીયો તણાં નીગ ગાજેર;  
રામ મેલી મયા રૂકું રાજે, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર.  
સપ્તિ ત્રીજે તે વનની આડીરે, દશ કૃળ મગાવેજે કડાડીરે;  
સારી યોલે સિતાજીની વાડી, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૩  
સપ્તિ ચોથે કેવડિયો બહેકેર, ફાફો ફુફો ને માંખરાં મહેકેર;  
એથી લીલી લતાઓ લહેકે, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૪  
સપ્તિ પાંચમે પોપટ પાળ્યોર, પાંખ બીચી ને કંઠે કાળોર;  
મુજે રામ ભલુંતથો ભાળ્યો, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૫  
સપ્તિ છઠે હેતરવાને આઠ્યોર, કૂડા કપટિ રાવણ સાથે લાઠ્યોર;  
જે મુખનો મરજ ખનાઠ્યો, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૬  
સપ્તિ સાતમે શ્રાદ્ધરિ સમરયોર, વાડિ ભેળી ઉડાડ્યા ભમરોર;  
ફળ સાદિને ઉપાડ્યા ડમરા, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૭  
સપ્તિ આઠમે એને નિહાર્યોર, ખનુષ પરિને મરગસો માર્યોર;  
મન મરતી વખતે પોઠાર્યો, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૮  
સપ્તિ નોંમે તે નાંખ્યો તોરર, નળ વાગ્યોજે મરમ થરીર;  
વારે પાળે લક્ષ્મણ વીર, રઘુપતિ રામ રદયમાં રહેજેર. ૯  
સપ્તિ દશમે કહે લક્ષ્મણનેર, બેલી વીરો બાલાવેજે તમનેર;

(૫૭)

આડી આજી લીધીછે અમને, રઘુપતિ રામ રૂઢમાં રહેજોરે. ૧  
 સખિ એકાદશી અપવાશીરે, લંપટ સેવાને લાગ તપાસીરે;  
 રાવાજી સિતાને લઈ ગયો નાથી, રઘુપતિ રામ રૂઢમાં રહેજોરે. ૧૧  
 સખિ ખારશે હનુમ ત ખળી મોરે, ડેરી સંમુદ્રને પાર નિકળિયોરે;  
 જઈ જોગમ પ ને મળીયો, રઘુપતિ રામ રૂઢમાં રહેજોરે. ૧૨  
 સખિ તેરશે તંખાળું ભાગેરે, હાક હનુમાન કેરી વાગેરે.  
 લક્ષ્મણ લંકા ને ગઢમાં લાગે, રઘુપતિ રામ રૂઢમાં રહેજોરે. ૧૩  
 સખિ મૌઘશે સિત વિચારી રે, કોજ વાંદરાંની રમી સાચીરે;  
 રામે રાવાજીને નાખ્યો માઠી, રઘુપતિ રામ રૂઢમાં રહેજોરે. ૧૪  
 સખિ પૂતમે પ્રભુજી આંખા રે, પાળ બચી મોતીડે વધાંખારે;  
 માતા કઠિરાજાને મન ભાંખા, રઘુપતિ રામ રૂઢમાં રહેજોરે. ૧૫  
 સખિ પાંદરે તર્યો ધઈ પુરી રે, એમાં એકે નથી અધુરીરે;  
 આત્મારામની વાણી મધુરી, રઘુપતિ રામ રૂઢમાં રહેજોરે. ૧૬

### મહીના.

કારતક મહીને મેરી ગયા, હરજી હઈપામાં રાખ્યા દયા;  
 ગોકુળ કેમ કરી રહેવાય, વાલમ વહેજા પધારજોરે. ૭૬.  
 માગશર મહીનેરે માહાજતાં, હરિને આંગણિએ ખાલાવતાં;  
 કરતાં વાહાજપણાની વાત, વાહાજમ વહેજાં ૨  
 પાશે પ્રભુ ગયા પરદેશમાં, મેલી અખળા ખાળેવેશમાં;  
 સુતાં સેજે નવ શેઠવાય. વાજમ ૩

માથે મોહનજી ખડુ સાંભરે, ગોપીની આખડીએ આંસુ ઢળે;  
મુનો વાહાણા વિના સંસાર. વાલમ૦ ૪

ફાગણ મહીને વન કુચી રહ્યાં, રગત રશીયાની ભુલી ગયાં;  
રશિયા શેણે ચઢાવે ચીસ. વાલમ૦ ૫

ચૈતર મન અંચળછે માહરું, હુંતો દયાનધર પ્રભુ તાહરું;  
ધડિ એક જુગ ખરાખર જાપ. વાલમ૦ ૬

વૈશાખે વાટડીયો શોધી વળી, પાતે માથે પાવડીએ ચઢી;  
મુના જગ જાનનાના ઘાટ. વાલમ૦ ૭

જ્યેષ્ઠ જીવન જોવા નીસડી, સંભૂવા સાણગારે ચીસડી;  
ગિરધર ધડિએ નવ રહેનાપ. વાલમ૦ ૮

અષાઢે છે આશા વૃજ નારને, મોહન મનમાં વાત વિચારને;  
પ્રીતમ આવે રહેશે પ્રાણ. વાલમ૦ ૯

શ્રાવણ શેરડીયો શોધી વળી, દીઠી મેં ન તમારી મંડળી;  
મેં નવ દીઠા નંદકુમાર. વાલમ૦ ૧૦

ભાદ્રપદ ભારવે ભાચી રહ્યાં, વાહાણા વચન તમને શાં કહ્યાં;  
વિનતા જુએ તમારી વાટ. વાલમ૦ ૧૧

આશી મેં જાણ્યું હી આવશે, ત્યારે દીવાળી ભાવશે;  
દીપક થાશે ધેરધેર. વાલમ૦ ૧૨

નંદના કુંવર છેલ છાંતીલા છેલજો,  
પાતળિયાજી પાત્રવ મારે મેલજો,

(૫૯)

ચાગાને દુઃખન પેલા દેખશેજો,  
 દેખીને શું કરશે દુઃખન ચોકજો,  
 ઘણું દ્ધીના પછાતા લઈશું રોકજો,  
 તારા સમ જો તુજને કહું અપખાજો,  
 અપખાના મન અલખેલા શું બનિજો,  
 મસ્તાનો થઈ શ્રીગોકુળમાં ગાહિજો,  
 અમે તે જઈને કંથરાપને કહીશું જો,  
 કંથરાપ શું કરશે અમને આજો,  
 હેર અમારે વૃંદાવનનું રજ્ય જો,  
 છાનું નયા જોઈયું બધા જગમાજો,  
 જગમાં જાણ્યું જાણ્યમાં અવતરિયાજો.  
 છાનામાના ગોકુળમાં ઉછરિયા જો,  
 રૂગનાપના રતામીજી તમને ઓળખ્યાજો.

માઈ સોનાનું છે ખંડુર; છેલ્લું માઈ રૂપાની છટોણીર; છેલ્લું  
 કુંતો સંશવર પાણી ગઈતાર; છેલ્લું મને કાળે બળદે મારીર; છેલ્લું  
 મારા આછા સાળુ ફાટ્યાર; છેલ્લું એ ગોકુળ ગામના ફરજીર છેલ્લું  
 મારા આછા સાળુ સાંધેર; છેલ્લું માઈ સાસુ નળજી શીંપાર; છેલ્લું  
 માઈ નહું નળજી ઓટ્યાર; છેલ્લું માઈ જાણી નળજી ટાંકાર છેલ્લું  
 તારા સાંધાનો સંધેયાર, છેલ્લું તારા ઓટ્યાનો રૂપેયાર; છેલ્લું



અમરકો મમરકો કારેલી.

૭૬.

તમને કઈ વહુ ગેરાં ગમશે રાજ; અમરકો મમરકો કારેલી.

અમને રૂખીવહુ ગેરાં ગમશે રાજ; અમરકો મમરકો કારેલી.

એ ઠાંગણીન શું કરશે રાજ, અમરકો મમરકો કારેલી.

એ ઠાંગણી કામાણગારી રાજ, અમરકો મમરકો કારેલી.

એને ઊંચા ઊંચી મેડી ચેબેસારશું રાજ, અમરકો મમરકો કારેલી.

એને ઠાપેલો ધરાણું પાલશું રાજ, અમરકો મમરકો કારેલી.

નહિ મેલુંરે નંદલાલ છેડેલો નહિ મેલું;

તારે છેડેલે મંદા ચાર, છેડેલો નહિ મેલું.

૭૭.

સાત પાંચ ઝોપિયા ટોળે મળીને, વચગાં કાનડ કાળોર;

કાળોરે પાણ કામાણગારે, એની આંખલડીને સાળો. છેડેલો ૧

વાંકી મેલે પાંચડીને, કાને જુકાં માતીર;

જેનો વર વરાણાગીચો, તેની ખાપડી હીંડે રાતી. છેડેલો ૨

કચકડાની ડાબકીને, માંહિ ભરીછે મેશર;

જેનો વર વરાણાગીચો, તેની ખાપડી કાળી મેશ. છેડેલો ૩

કુળાં પિરશું કાતરિયાને, આંખા પિરશું ઘેળીર;

મન બાવાસોટ મગજ પિરશું, પિરશું પુરાણપોળી. છેડેલો ૪

ખુંખાઈની ઊંચી નારી, ઘેળકડી ધુતારીર;

નહિ પાછીનું નાક વરાણું, સોરઠડી બપોહારી.

છેડેલો ૫

(૬૨)

ગરબી.

કરમજ વડુ કહે કયન ધરા મુજ કાનરે, કસુખાણ;  
આ આંતરનાં શું આણિછા અભિમાન મારા કસુખાણ;  
તમે તમારું અ.પે આપ વખાણિરે કસુખાણ;  
આ ધરનારીના જરિઅ ગુણ ન જાણિ, મારા કસુખાણ;  
છે આર દિવશની કૃત તમારી ચટકીરે, કસુખાણ;  
આ કુસા ગમે તેમ પણ તે જાણે ફટકા, મારા કસુખાણ. ૧  
કહે કસુખા કામનિ સુણજે કહેણરે, કરમજવડુ;  
આ નેણ નચાવે શું વેડ વદા કુખદેણ, મારાં કરમજવડુ;  
ગુણ તમારા યોરી નથી અજણપાર, કરમજવડુ;  
આ ચટકીએ વશ ચઉદ લોક કરી જાણ્યા, મારાં કરમજવડુ;  
ફટકો કે નહિ ફટકો ફાવે તેમરે, કરમજ વડુ;  
આ આખી આજમ અમને હરેછે ખેમ, મારા કરમજવડુ. ૨  
ખેમ હરેછે પણ કાયા સર્વ કહેછેરે, કસુખાણ;  
આ તમ અખજાને પાકો રંગ રહેછે મારા કસુખાણ;  
નેણ નચાવી ત્રિભુવન તામે કીધારે, કસુખાણ;  
આ ચટકીએતો વીખ હજાહજ ખીખાં, મારા કસુખાણ;  
ફટકો કે નહિ ફટકો એ શું ફાળ્યુંરે, કસુખાણ;  
આ ઉલટુ એવા માથે લાઇન આળ્યું, મારા કસુખાણ. ૩  
લાઇન આળ્યું શીરા તમારે લોહ્યરે, કરમજવડુ;

આ પ્રમદા જાતી પાણી પીતાનું જાયું, મારાં કરમજવલ્લુ;  
 પાકો રંગ રહ્યો તેમાં શું પામ્યારે, કરમજવલ્લુ;  
 આ કાચે રંગે જગત જાણમાં જામ્યા, મારાં કરમજવલ્લુ;  
 હો બાળ જુવાનો સર્વ અમારા જેતેરે, કરમજવલ્લુ;  
 આ કાચે રંગે રહ્યાં અમે રંગરેતી, મારાં કરમજવલ્લુ. ૪  
 રંગરેતી કહેવાણા જાને રાધિપારે, કસુખાણ;  
 આ તમ વિશ્વાસે હાથ રહી પછી ધણિપા, મારાં કસુખાણ;  
 કાચે રંગે જામ્યા ત્યાં શું જોરે, કસુખાણ;  
 આ સોંબે ભાડે સિંધપુર હારાનેર, મારાં કસુખાણ;  
 પાણી જાયું પાણી મોંઘા તમથી મુજરે, કસુખાણ;  
 આ કહેતિ નથી સાંભળતાં પ્રગટે શુભ, મારાં કસુખાણ. ૫  
 ઉપરનો જો રંગ વિસેહો રાતેર, કસુખાણ.  
 આ તેજ તમારો દમડીયા વેચાતો, મારાં કસુખાણ;  
 અંતરનો ઉમળકો મારો રંગરે, કસુખાણ;  
 આ સદાય સમજો પિયુષ મને પ્રસંગ, મારાં કસુખાણ;  
 કર્યાં કસુખા વળતી વાંચે વેરરે, કસુખાણ;  
 આ અંતરને ઉમળકે લીલા બહેર, મારાં કસુખાણ. ૬  
 ખરદ ખરા પાણી તમ માંહી શો માજરે, કસુખાણ;  
 આ ચુપ ગચેપઈ કસુખા મોહનલાલ, મારાં કસુખાણ. ૭

(૬૩)

## માખિયે ।

મીઠડાં ગોરસ હયો ગોરસ હયો, હારે તાર ગોરસ લાગે છે મીઠું;  
હારે એવું બાપ જનમારે નથી રીકરે, મીઠ  
દરિયા કાઠે નીપજે, નહિ સાઠે નહિ જોઈ; માથે બાઈએ  
મને મોકલી, ગાંધી આપ વસાણું જોઈરે મીઠ (મીઠું)  
શોળ વરસની સુંદરી, આલી કાટ બળર; પરણ્યો બાપ ને દી-  
કરે ભોગરી, એનો અતુર કરા વિચારરે. મીઠ (પાવલી.)  
આ અર્થેનો અર્થે પ્રમાણે, સાંભળ એમા ખુંટ; જગતતો કોઈ  
માનશે નહી, પણ કામની કેરે ઉંટરે. મીઠ (કામવું ને જીટડા.)  
માથે મારે મોઢે ચરે, પેટમાં ન જાય દાણા; એ સમસ્થા ન સ-  
મજેતો, પરાઈ બેટી શીદ માણીરે; મીઠ (શીંધણી ને હયોડી.)  
ફાફળ પંદી વજરપર ડાંડી, વજર કુંભારે ધડી ફાડી. વજર  
મેળવ્યાં જમ્યાં મહી, પ્રમદા પુરૂષને પેટ રહીરે. મીઠ (સોપારી.)  
હળવદ જળને સુટાકણે, વઢોરને હળદરને હાગ; પણ એક વ-  
સ્તુ એટી લાવજે, હોય જને માથે ચાર શોખરે. મીઠ (લવંગ.)  
વાકો વાકો કેડ હનાવે, દરમાં ધાસે ડાંડા; કાચાં રતન પેદા કરે  
એ ડાહ્યો હશે કે ગાંડારે. મીઠ (કુંભારનો ચાક.) પાટણ પેટી  
બે મુખી, નાશી જ નામે નામ; તે નરને ચાહે ધણું, એને છેલ  
સંગાથે કામરે. મીઠ (સુડી.) માખા કેરા ગોફણી, હાઈમા કેરા  
હાર; દહાડે કરંદીકરે, એને રાતે કરં બરચારરે. મીઠ (સાડસો.)

(૬૪)

જને થર પવન ના સંસરે, જોની છાંપ ન બેસે કોપ; તે કૃણ  
તો મોઢાવજો, મારે એકાદશી વૃત હે પર. મી૦ (શ્રીકૃણ)  
અંગ કાળુ દાંત ઉજળો, આંધ્રે ધેનર આજ; સાસુ વહુને દીકરી,  
એ તણનો એક ભરથારર, મી૦ (સુગો.)

સલામ.

અમે અમારે ઘેર જઈએ ભાઈ રામ રામછે;  
આ બાંધું આકયું માફ ખીજુ શું કહીએ.  
આ કાગળ હોયનો વાંચીએ ભાઈ રામ રામછે;  
આ હરી ગુણ વાંચ્યા ન જાપ ખીજુ શું કહીએ.  
આ કુવો હોયતો ગાળીએ ભાઈ રામ રામછે;  
આ સમુદ્ર ગાળ્યો ન જાપ ખીજુ શું કહીએ.  
આ ગાનારીને ધરયોળા ભાઈ રામ રામછે;  
આ ઝીલનારીને ચીર ખીજુ શું કહીએ.  
આ સાંભળનારને સાંભળેડા ભાઈ રામ રામછે;  
પેલા ઊંધાને એ લાંત ખીજુ શું કહીએ.  
પેલા ઉભાને સલામ ભાઈ રામ રામછે;  
પેલા સુતાના કુટ્યા કાન ખીજુ શું કહીએ.  
આ ગરબા જે કોઈ ગાયે ભાઈ રામ રામછે;  
તેનાં મન ચીતવ્યાં કૃણ પાશે ખીજુ શું કહીએ.

—ૐ—ૐ—

(૬૧)

આણી તેડે ગંગારે, પેલી તેડે જમનારે, વચમાં સરસ્વતી નદિ વહેછે;  
 સોના ઘડુધારે, રૂપજા ઘંટોણીરે, સિતાવેલ પાણી સાંચર્યાં;  
 રામડી ન પહોંચિરે, ઘડુધારે ન હુબેરે, કુવાની તેડે ઉભાં રહ્યાં;  
 સોનાની જેડીરે, રૂપજા ઘડુધારે, રામચંદ્ર રમવા સાંચર્યાં;  
 કાણુ રામની બેઠીરે, કાણુ તારૂં નામરે, કહીરે નગરીની ગરાશણી;  
 કાણુ રામના બેઠારે, કાણુ તારૂં નામરે, કહીરે નગરના ગરાશિયો;  
 હશરયનો બેઠારે, રામચંદ્ર નામરે, અજ્ઞેયા નગરીનો ગરાશિયો;  
 જનકની બેઠીરે, સિતાવેલ નામરે, હુલ્લેબું બાળ કુંવારડી;  
 પાનતાં બીડારે, સાન સોપારીરે, લગન નિરધારી વહેજા આવજો.

---

લાડો લાડી જમેરે કંસાર, કે ઉપર વેવાઈ ટળવજેર;  
 દિકરી મને આંગળડી ચટાડ, કે કંસાર કેવો ગળ્યો લાગેર.  
 લાડો લાડી જમેરે કંસાર, કે ઉપર વેવાણુ ટળવજેર;  
 દિકરી મને આંગળડી ચટાડ, કે કંસાર કેવો ગળ્યો લાગેર.

---

એક આરા ઉપર આવીરે, એતો લાડડી થઈ અમારીરે;  
 એતો અમારાં કહ્યાં કરશેરે, પેલા વેવાઈના બાળ પુટે ખરશેરે.  
 એક આરા ઉપર આવીરે, એતો લાડડી થઈ અમારીરે;  
 એતો અમારાં કહ્યાં કરશેરે, પેલી વેવાણુના બાળ પુટે ખરશેરે.

---

(૬૬)

છાપા હાથ પરેશ લેજે,  
મારું માણું મેલું પાશેરે, મારું રતન રહે ભરાશેરે;  
ઠેપા તારે તે હાથ ખસે ભર્યો, મારી લાડવાઈના હાથ હીરે જડશે

---

આંખા ઉન્હાળાના દંત કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી;  
તારે ખાપ ધરાણે મેલ કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી. ૧  
આંખા ઉન્હાળાના દંત કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી;  
તારી માને ધરાણે મેલ કે, છોડી વીંઝણે શું ન લાવી. ૨ ૬૦

---

હળવે હળવે પુએરે, મોટા તોપા, ખાળા વરને વાગેછે સાઠી ચોખા;  
રવઈચોરે રવઈચો વર પોંચે તે ભવઈચો.  
અઢપાડીરે અઢપાડી વર પુએ તે ખિલાડી. ૬૧ પાદી.

---

સોળ વરસના સોમઈપાને ફેરા ફરતાં નાવડચારે;  
આટલી સરખી નાહાની બેનને ફેરા ફરતાં આવડચારે.

---

લાડા તો કુચે કુચે મંડોરે, લાડીને કંસાર નવ આવેરે;  
લાડા તો કુકાળમાંથી આંચોરે, લાડી તો સુકાળમાંથી આવીરે.

---

પાટલા દોરે પાટલા દો, પટલા ન હોયતો સુનારને જાઓરે;  
સુનારની ખઈયરે પાટલા દો. ૬૨ પાદી.

(૬૭)

પત્રાળાં દોરે પત્રાળાં દો, પત્રાળાં ન હોયતો પત્રાળાને જાઓરે;  
પત્રાળાની બધયરે પત્રાળા દો.  
પાણી દોરે પાણી દો, પાણી ન હોયતો પપાણીને જાઓરે;  
પપાણીની બધયરે પાણી દો. (૬૦)

---

ડુંકે વાગ્યોને જાણકર ઉપડ્યું ઝરમરીયા ઝાલા;  
આવી છે અમદાવાની ફાજરે ઝરમરીયા ઝાલા;  
ઘેરયું છે ઘોઘા ગમરે ઝરમરીયા ઝાલા. (૬૦)

---

તને કાણે કહ્યું તું બાલ, ધામી મોચીનારે;  
હવે નહીં બોલુંરે જીજી, નાક વઢાયુંરે જીજી, ચુના ચોપણારે જીજી;  
જાપ મેં મારીરે જીજી, ભુત કીધીરે જીજી. (૬૦)

---

એક ટકાનાં પાન મંથાવોરે, પેલી વેવાણના હાંત રંગાવોરે;  
એના હાંત કાળાને હોઠ રાતા; છીનાળવહુ મેલો પાતરના ચાળારે.  
એને જોળ લાગે છે ગળીયેરે, એને જોઈએ ઇંગરેજ બળીયો; છીં  
એને માથે પીતળનું બુંડુંરે, એને આંચું ઇંગરેજનું તેડું; છીં  
એને માથે છે કાચની ડુંડીરે, એને આલી ઇંગરેજની હુંડી; છીં.

---

સોનાનું સજેકડું ને વાએ ઉડ્યું જાપળે;



વેવાઈ તારૂં નાક વઢાયું જન ભુખી જનપજે, ઇત્યાદી.

શિશઈનારે સુતતાન, પાટણનારે પરધાન,  
 ઓરશિયો ઘડી લાવરે આસપડાણનોરે;  
 એરે ઓરશિયે સવાગાણ સુખડ, અંધમાણ કેસર,  
 રાણીરે રત્નદેતા વરને છાંટણારે.  
 રાણીરે રત્નદે હાર સોવરાવોરે, તમ પેઢકા લાલ છડે રમેરે;  
 લાલ છડે રમતાંરે, પાસલા ઢાળ્યારે, રતન ક્યોળે દીવડો અમમમેરે.

રે લટકાળી તેજણ હંસાવરણી. રેક.  
 પાટણથી ઘોડી તેજણ આવી, આવી અમારસે દેશ, રે લટકાળી.  
 કિયેભૈએ ઘોડીને આવતાં દોઢી, કિયાભાઈ વધામણિયા હોય; રે.  
 કિયેભાઈયે ઘોડીનાં મુઝ કરાળ્યાં, કિયેભાઈ અરચેલે દ્રોણ; રે.  
 કિયાભાઈ તે ઘોડીને આરડે અંધાવે, કિયાભાઈ નીરે નાગરવેલ; રે.  
 કિયાભાઈ તે ઘોડીને જુત શિવડાવે, કિયાભાઈ અરવાર હોય; રે.  
 કિયાભાઈ તે ઘોડીને અરેશ કરાવે, કિયાભાઈ ઉસરડે લાલ; રે.

૪૦

કુંક છાંટી કંકાતરી માકલે, કાડે કહાવે સુભદ્રાજી જન;  
 વીરા વહેલા આવજો. રેક.  
 શ્રીકૃષ્ણ બળદેવ બે અંધવા, તમ આવે થયે સુખ એન; વિરા.

ભાઈ ભત્રીજા સરવે શોભાવેછે, છે પવિત્ર પિતા વસુદેવ; વિરા.  
 જગત જનેતા દેવકા ને રાહણી, આવજો સર્વ મળી તતખેવ; વિરા.  
 પનોતો દિવસ પરિવારછે, જોતાં વાંધેછે ઝાઝો સનેહ; વિરા.  
 દુરખ બનશે સહ દેહના દેખતા, દશદેશમાં વખાણશે તેહ; વિરા.  
 ભવ ભંજન મારીરે ભાભીયો, સોજ સદૃશ ને એકસો આઠ; વિરા.  
 રૂઢી રૂકમણી ને રવનિ, જુઓ ઠાકારજી કેરા ઠાઠ; વિરા.  
 વેદવંતા વિપ્ર સાથે લાવજો, ખીજી વર્ણ કૃતમ તે અપાર; વિરા.  
 રોગે જીવ સરવને લાવજો, ભવ જળના તારાજી તરનાર; વિરા.  
 મેના પ્રેમશું પગરાજી માંડીયાં, રૂઠો જગત રચ્યો રાજ સાય; વિરા.  
 પાંચ પાંડવ છે વિરા તમ તણ, તેનું જોમ કહપાણજી હોય; વિરા.  
 તમ વગર મારેતો કોઈ નથી, ધર્મવંત ને ગુણના છો ધામ; વિરા.  
 વિરા વેગે વેડુવેતા પથ રજો, તમ આવેશી સરશો કામ; વિરા.  
 એક જીહ્વાએ ક્યમ કરી પશુંબું, શેષ સરખા ન પામે પાર; વિરા.  
 ઘોડું કહાવું ઘણું કરી માનજો, છોજી નોધારાના આપાર; વિરા.  
 પાંચી પતંગા વહેજા પધારજો, કોડે કુટુંબ સેઈને સાય; વિરા.  
 કંકાતરી લખીને કહાવિયું, આપ પવિત્રછો વિશ્વનાથ; વિરા.  
 મારા સમરાને ડગલાને કાઢિયો, મારી સાસુને દહણી ચીર; વિરા.  
 મારા નેકને લાવે જોડ ઘોતીયાં, જોઠાણીને જનરનાં ચીર; વિરા.  
 મારી દિવરને લાવે વિરા પામરી, હેરાણીને છાપજ ચીર; વિરા.  
 મારી નાંહને લાવે વિરા ચુંદડા, નાજીદાંને પેટેરવા ઝજ; વિરા.

મારી ઘેડીને લાવે વિરા ઢિંગજાં, કુવરિયાને રાતડી મોળ; વિરા.  
 મારા કુંખને લાવે વિરા ક ચળી, પાડોશીને નાળીપર જોડ; વિરા.  
 મારે આંધે લાવે ધરચોળડાં, માથે બન્નાસ ભમરોના મોડ; વિરા.  
 વિરા ધરના ધણીને લોતે હંસલો, જોનાં મોતીકે જડીત પલાણ;  
 વિરા એટલી સંપત હોયતો આ વજો, નહિતો રહેજો તમારે ઘેર; વિ.  
 મારો જઠ આંચો જઠાણી સોતો, એક નાંચો માડી જાયો ચીરકવિ.  
 હુંતો જોયો મહું ને નીચો ઉતરું, હુંતો જોઈ મારા ચીરાની વાટ; વી.  
 વિરા કયા ગાજ્યોને કયાં ગરવડ્યો, કયાં વરસ્યે અસાડીયો મેહ; વિ.  
 મારો નાણદી તે મસતકાં બોલીયાં, ભાભી નાંચો તમારો ચીર; વિરા.  
 મારો દિપર વધામણી લાચીયો, ભાભી આંચો તમારો ચીર; વિરા.  
 વિરા દ્વારકાંગજ્યોને ગોકુળ ગરવડ્યો, હરલી નારયુ વરસ્યે મેહ; વિ.  
 હવે રણમાં તે ભાલા ઝનક્રીયા, વળી ઝગક્રીયા ધારીડાંનાં શીંગ; વિ.  
 હવે ઝગક્રીયા વિરા માથે મેળીયાં, હવે ઝગક્રી ભાભીમાથે છાપ;  
 વિરા આંચોને વાડી એ જિતયો, માતી બોલીને તેડયા જામ્યો. વિ.

---

પીઠી પીઠી ચોગોર પીનરાણી, પેટલી પીઠી મડચેર મારા જીવાવરને;  
 ઉતરતાને મડચેર પેલી છોડીને, પાકાં તેજ મડચેર મારા જીવા  
 કાયાં તેલ મડચેર પેલી છોડીને, પડતી કેડી આચેર મારા જીવા  
 ગોટલોને ચુસચેર પેલી છોડીરે.

---

(૭૧)

જીરે આજ મેંતો અડદા પરવત નોતરણા,  
અડદા તમે તો મારે પાપડ વાણવા જોગ;  
મારે સજન મેળાવો જો મળ્યો.

જીરે આજ મેંતો ચોળા પરવત નોતરણા,  
ચોળા તમેતો મારે વડી ચો મુંકવા જોગ;  
મારે સજન મેળાવો જો મળ્યો, ઇત્યાદિ.

મહુસાંતી વેળા જોશી શીશાઈ ખેઠા, સસરે મનાવેતો મનાઉ;  
ઓ લાડણી આછા ધુવટ વહુને વાલેરા લાગે.  
કહોતો વહુવારું તમને તુશીઓ બડાવું, તુશીઓએ રતન જડાવું;  
ઓ લાડણી આછા ધુવટ વહુને વાલેરા લાગે. ઇત્યાદિ.

લાડણી તે પાન ચાવેને રસ ઢોળે, લાડણી તે વળી વળી પાછું જીવે;  
જાણે મારા આપા સાથે આવે, જાણે મારા સંસરાનો રંગ રાખે;  
લાડણી તે પાન ચાવેને રસ ઢોળે, લાડણી તે વળી વળી પાછું જીવે;  
જાણે મારી માડી સાથે આવે, જાણે મારી સાસુનો રંગ રાખે;  
ઇત્યાદિ.

એક લીલી તે લીલી લીલડી,  
એક લીલીનાં જડીત પજાણુરે જગ લીલડી.  
એક અમદાવાદ ગામને જોઈરે,

(૭૨)

મારી જનનાં ધયાં હમસાશરે જગ લીલડી,  
મારા સોપ ઘોડાને ખસે હાથાયા,  
મારા હાથો દેખીને વેવઈ ખી ગયો;  
મારી કેમ કહી રહેશે જાગરે જગ લીલડી.  
મારા ક્રીયા ભાઈએ સાનમાં સમજાવીયા,  
મારા ગગનભાઈએ સાનમાં સમજાવીયા;  
તમારી ભણેલી રાખીશું જાગરે જગ લીલડી, ઈત્યાદિ.

---

કુવર હેસો દેઈ ઘેડે ચડીયા, એમના વેડુંગને ધારકા પડીયા.  
હછી દુધનાં ગોરસ ખાટાં, એમના વેડુંગનાં હછયા ફાટયા;  
હછી દુધનાં ગોરસ ભણ્યા, એમના વાહાજાનાં હછડાં ઠસ્યાં.

---

તુતો જગ જગરે જમઈડા કજવો, તારી માએ ન પીરચો કલવો;  
તારી સાસુએ પીરસો કલવો, તારી સાસુ હછયાની બાળી;  
તને ધીમાં તે રાખશે બાળી, તારી માડી તે હછયાની કપડી;  
તને મીઠું નહી મેલે ચપડી, તારી માડાને આવડો શો મચકો;  
તને ગોળ ન આપે કદી લચકો.

---

મારી ઊંધણ વેવણ જગરે, તારા ઘર પછવાડે ધઈ રહ્યો છે મોરરે  
મારા પગ સુણીને યયા પાંખસા; પેલી વેવણને મેઈ ગયા જાગજા

(૭૩)

હાલે ખુણે ડામચીચો ઠાલેરે, ત્યાંતો ખાચો ખીજાડા ખાલેરે;  
ખાસો કહે ખીજાડો પાઉ, ખાજઠ તજે પેથી જાઉ;  
કાળીચો કંસાર ખાતો જાણે, નકીતો ધરનો ઉંદર પાણે.

લાડી આપી પાડી આપી, જનઘયાની માડી આપી;  
તોય જડયા માંડયા હેડેરે.

અમે આઝપાંતા રંગબેર રમવારે,  
અમે આઝપાંતા રૂખી વહુને લેવારે;  
અમે આઝપાંતા રૂખી વહુને જોવારે,  
એના જોવામા થું જોશારે.

તાંખા કુંડીતે નગર સોઝાંમણી,  
માફી ભરીપારે ગવરીનાં ધીઅ;  
સાહેલીનો આખો મોરીઓ.  
મારા કીયા ભાઈનાં વાજિંત્ર વાગીયાં;  
મારા મગનભાઈનાં વાજિંત્ર વાગીયાં;  
પેલા વેવાઈનારે પડ્યારે નીશાન, સાહેલી  
મારા કીયા ભાઈની મેડીએ દીવા બળે,  
મારા મગનભાઈની મેડીએ દીવા બળે;

(૭૪)

પેના વેવઈને ઘેર ઘેર અંધારા. સાહેલી૦ ૬૦

એના ઘરમાં નથી કાંઈ વાંસ વળી,  
એના ઘરમાં નથી કાંઈ ધારણી;  
એના ઘરમાં મગનીયો મડલો માને,  
પેના બાજા ખીયારાનું કાંઈ ન માને. ૬૦

છોડી તારૂં અણવર પાછું વાળ, અણવરિયું લલમણું રે.  
પગ ભરૂં જોયું તારે લુલું દીકું, અણવરિયું લલમણું રે.  
આંખ ભરૂં જોયું ત્યારે કાણું દીકું, અણવરિયું લલમણું રે. ૬

એના ઘર પછવાડે ૬૮૨, એને દીકરી જણવાની રીતરે;  
એના ઘર પછવાડે આવળીયો, એને દીકરી જણવાનો વાવળીયો.  
(૬૦)

શાવણ નદીએ આગ્યાં પુર ભાગો રથજાંરે;  
પેનો વેવાઈ તણાચો જાપ ભાગો રથજાંરે;  
મુંકુતો ધરમોળ જાપ ભાગો રથજાંરે;  
બાંધુનો બંધાઈ જાપ ભાગો રથજાંરે;  
તાણનો તુટી જાપ ભાગો રથજાંરે.

(૭૫)

આળીમાં પરવાળું નાચે ભમરારે, વેવઈનીતો ખાઈપરી નાચે ભ૦  
બડીછેતો ભલી નાચે ભમરારે, થાળીમાં પરવાળું નાચે. ભ૦

કાયાની દોરડી વાણી વળે ભજ ખાઈ ભજરે,  
પહેલી પટજાઈ પિતાંખર કરે ભજ ખાઈ ભજરે,  
કિનાશાના નામના કીડા મરે ખાઈ ભજરે,  
પાપનાં પગનાં પુછ્યો ભરે ભજ ખાઈ ભજરે,  
રૂખી વહુના નામની વાણીવણે ભજ ખાઈ ભજરે, ઇત્યાદી.

મારે ખારણે તળાવડીરે છખછખીયાં પાણી,  
આવતી વેવાણુ લપશી પડીરે છખછખીયાં પાણી,  
શેક હા શેક હા શેક હારે એની કેડ લચકાણી,  
શેકના વતીનો ડામ હારે એની કેડ લચકાણી,  
પાણી આપો પાણી આપો પાણી આપોરેએની કેડ લચકાણી,  
પાણીનીવતીનું એને મુનર આપોરેએની કેડ લચકાણી. (૪૦)

જાયે ટીખ બંદી કેસર જનીરે, લોટ પડ પરસુલી કેસર જનીરે.  
લોટ લોટ થુલુ કેસર જનીરે, વેવાઈની આંખમાં ફુલુ કેસર૦  
એ ફુલુ કેમ મટશે કેસર જનીરે, ઉન્ડાળે ઓગળશે કેસર૦  
ખીજ આંખમાં પડશે કેસર જનીરે. (૪૦)



(૭૬)

ઠોઠ બહામનુરે જાંઠ વસાવ્યું, એરે જાંઠરે કોણ કોણ મઠીયું;  
એરે જાંઠરે નસંગ મઠીયો, આંગળ મઠીયો પાછળ પડીયો;  
એટલે આરીરે બર્ધપર ખાઈ ખમા ખમારે ભર્ધપા ભર્ધર;  
ખાપ કહીનેરે ખઢો લીધો, ધણી કહીનેરે ખઢો લીધો;  
ખંખરીનેરે આગે લીધો;

---

મારાં ડાહ્યાજારે ગાંડાં કેમરે વેઠાય મારા કુખમાંડ ડાહ્યા,  
મારા મોનીજાજ ડાહ્યા, મારા હીમતજાજ સાડા સાત ડાહ્યા;  
મારાં ડાહ્યાજારે ગાંડાં કેમરે વેઠાય, પેલો હીરો ગાંડો.  
પેલો વેવઈ ગાંડો પેલો માંજુકારે અખપુમ ગાંડો.

---

ગણિય પાટ બસાડીએ, ભજાં નીપજ પકવાન;  
સગાં સંબંધો તેડીએ, જો પુજ્યા હોય મોરાર.  
જને તે આગણી પીપળો તેનો તે ધન અવતાર;  
સાંતિ સવારે પુજીએ, જો પુજ્યા હોય મોરાર.  
જને તે પેટ ચાર દીકરા, તેનો તે ધન અવતાર;  
ચાર વહુઓ પાએ પડે, જો પુજ્યા હોય મોરાર.  
જને તે પેટ એક દીકરી, તેનો તે ધન અવતાર,  
સાંચ્યાં સુંચ્યાં ધન વાવરે, જો પુજ્યા હોય મોરાર.

---

સુરત શેઠેરની ગુલરી સમાસાત ભરાપરે;  
 અમુઅખ ટોપી વાપરી, જુનાગઢનાંરે મોતી;  
 ટોપી પર મોતીના લુમખાં, ઉપર જડીપાછે હીરા;  
 પેઢેરા પેઢેરા ખલ્લપાર જાડકા, લાંબા તમારા ચીરા;  
 હેડી પેઢેરી ખલ્લપાર સાંચિયા; બાબી જોવાને જાપરે;  
 બાબીનાં મનરે પ્રસન પપાં; હાઈ ફરખ ન ગહાપરે;  
 કુલડાં ફેરી વાડી, લાંબો વનમાળી;  
 બાબીનાં મન મોહીએ, લાહડાને સોહીએ;  
 જુઓ જુઓ ટોપી અવનચી, એનાં હેતમ તામરે.

હરતનાપુર થકી પત્રજ આબું વાસુદેવે તે પોતે વંચાબું;  
 માતા દેવકી કહે તનજાણુ જાવું જીવાળુને મે કલેને મોસાળે;  
 મોહનજીને મોહને મોસાળે.  
 અળભદ્ર બાંધવનીરે જોડ, તમે તેડી આસો રણછોડ;  
 જમ પોરોયે ખનીજના ઢોડ. જીવાળુજીને મોહન  
 તેડી આસો આધવ અહરૂડ, સાચે જાન્ય સધળા સુર  
 નથી હરતનાપુર કાંઈ ફર. જીવાળુજીને મોહન  
 ઉમસન એહી પેરે આસો, નહીં ધરમ તણે ઢોઈ તોયે;  
 જાવું સગારે સંબંધીને જામે. જીવાળુજીને મોહન  
 શીફળાળ કહે મારે જાવું, જાઈ સગાં સમાતારે થાવું;

(૭૮)

પોડવો ધેર પચરાણ આન્યું.      જીવણજીને૦ મોહન  
વીચીય વચ્ચ લીધાં અતીસાર, ચીર ચુદડી મુક્તાકારઃ  
ખીજ સોથે લીધા ચણગાર.      જીવણજીને૦ મોહન  
રથ રેવંત ઝાઝમાળ, ધોરી કોઠે પુષ્પમાળ;  
આતી પોરોપાઠે દીવ દયાળ; જીવણ આવીપારે મોસાળે;  
મોહન વર આવીપારે મોસાળે.  
આવી પોરોપાઠે અંતરજાળી, ધરમ રજો શીયાળામી,  
મળ્યા મેઢેતા નરસેજપાનો સ્વામી, જીવણજી મોહન

---

એક વેરવાઈને ધેર હરની કુલે, નારી કુંજર ડોલેર,  
પરણે મારી અવરમગેરી, પાટ ખેઠી ખાલેર.  
એક વીનવુંરે જોશિતા ખેટા, કહ્યાં હમારાં સુણજેર;  
એક જોશ જોજને મહુરત જોજે સરસાં લગન લાવજેર.  
પરણે મારી અવરમગેરી પાટ ખેઠી ખાલેર.  
એક વીનવુંરે જોશિડાના ખેટા, કહ્યાં હમારાં સુણજેર.  
એક ઘાટડી લાવજેરે ચુંદડી લાવજે, સરસાં ખાંટ લાવજે.  
પેરુરશેર મારી અવરમગેરી, હાડકાં મારાંહીસેર.      (૬)

---

તુતો ખાત્રનીને મારી વનની કોપજ, તારાને શબ્દ સોઝામણ.  
કોપજ કેમકરી તમે આ વન વસ્યાં, કેમ કરી ભગર ભાળ્યો.

(૭૯)

અમે વનફળી સરી આ વન વસ્પા, ટહીકે તે ભમર ભાળવ્યો.

છરે આંખલીયો થડ ભડો કે ડાળ અતી પહોળી;  
છરે રતન પરવાળે મોર મોતી શેરે લુમખાં;  
છરે તે છાયે રામચંદ્ર ઉભા કે લંકા લંકા જાળી રહ્યા;  
છરે કોઈ મને લંકા દેખાડે શીતાજીને મળવે,  
છરે કોઈ તારે સગોરે સહોદર કોઈ તારે સોખતી;  
છરે બક્ષમણ સગોરે સહોદર હનુમાન સોખતી;  
છરે તે તને લંકા દેખાડે શીતાજીને મળવે.

બાડકડી ચડીરે કમાડ ખાળા વરને નીરખતારે;  
દાસજી એ વર જોજો એમાં મારાં મન વસ્પારે;  
કહો દિકરી ક્યાં પડી દોડો શેણે તારા ઘીજ વસ્પારે;  
નિશાળે ભાણવસો દોડો અક્ષરે મારાં ઘેલ વસ્પારે. ૪

મોર ખાલે ઊંચારે અવાસમાં મોર ખાલેછે;  
મોર ખાલે વીધા તારે ઘરમાં મોર ખાલેછે;  
આગે જળિતો નદીયો ક્રીડારે મોર ખાલેછે;  
પીછે જળિતો સૂરત બંગાલરે મોર ખાલેછે;  
મોર ખાલે ક્રીપા ભાઈના ઘાનમાં મોર ખાલેછે;

(૮૭)

માર તેડે ક્રીયા ભાઈને સાનમાં માર બાનેછે. ૪૦

મારી આંગળી ભીજ્યવરે મારે નખ નમેરે.

મારે ફરકેછે ડાભા પગના લાંક;

ક્રીયા ભાઈ ઘેર આવશેરે;

મારા ક્રીયા ભાઈ આઠવા ક્રીયા ભાઈ આવશેરે;

હુંતો જોઈરે મારા ક્રીયા ભાઈની વાટય;

ક્રીયા ભાઈ આવે રંગ રહેશેરે. ૪૦

સુડલા કોપલડીને ચીનવુંરે, આતી રૂડી આંખચીપાતો ડાખ્ય;

સરોવરીયા પાળ મુકીને કોપલ ક્યાં ગયાંતારે,

શીળારે ક્રીયા ભાઈના માંડવારે, ભાંગ્યો તા વાળ્યાછે ખડકતારે;

કમુખા ઘોળાય દરબાર જોવાને અમે ત્યાં ગયાંતારે. ૪૦

ભમરા પેડેલો વધાવો મારે આવીયો,

ઝેતો મોકલ્યો મારા દાદાને દરબારરે;

વાડીના ભમરા દ્રાક્ષ મીઠીરે માંપાનેરની.

મારી માતાએ ફરજ વધાવીયે;

મારા દાદાએ ઝાલ્યા પાલવ છેડારે. વાડીના.

ભમરા ખીજો વધાવો મારે આવીયો;

મેનો મોઢવો મારા મામાને દરખારે, વાડીના.  
 મારી માગીએ હરખે વધાવિએ;  
 મારા મામાએ જાકયા પાલવ છેડારે, વાડીના. ઉત્પાદિ.

લીલી ઘોડીને પીળો ગાળવે, ઘોડી ગાળ ગાળે;  
 લીલીનાં જડીત પલ્લાણ, વેવાણ મારી છેદે નાચે,  
 છેદે છુંદાળ્યાં છુંદણાં, ઘોડી ગાળ ગાળે;  
 હુશિ રંગાળ્યા કાળા દાંત, વેવાણ મારી છેદે નાચે,  
 નાચ્યાની આપીશ નાચણી, ઘોડી ગાળ ગાળે;  
 ખુંદ્યાની ખોટી બજાર, વેવાણ મારી છેદે નાચે. ૪૦

તુંતો જમરે જમઘડા કલમલડો,  
 તને કાઢ્યો ન પીરસ્યો કલમલડો;  
 મારી કાઢ વડુએ પીરસ્યો કલમલડો. ૪૦

રાય છખીલીરે પામરી, કીયા ભાઈ તમારીરે પામરી;  
 માંડવે વાગેછે ઢેલ, રાય છખીલીરે પામરી;  
 ચારે છેડે ચાર બુધરા, વચમાં હંસજા ચાર. રાય  
 કીયા ભાઈ તમારીરે પામરી, ચારે છેડે ચાર કુતરા;  
 વચમાં રમી ગયા ચાર, રાય છખીલીરે પામરી.

દેજા કમકપા ને વર વડુના હાથ મળ્યા;

જાણિ ઇશ પારવતીના સાથ મળ્યા;  
 છઈયે જાણે તે ઘાલ્યું ખાસડું;  
 એણે ઘેર ઘેર માગ્યું સાસર;  
 એને કોઈએ ન આપ્યું સાસર;  
 મારા ક્રીયા ભાઈએ આપ્યું સાસર;  
 છઈએ જાણે તે ઘાલી ખીપડી;  
 એણે ઘેર ઘેર માગી દીકરી;  
 એને કોઈએ ન આપી દીકરી;  
 મારા ક્રીયા ભાઈએ આપી દીકરી.

નાચ્યો નાચ્યો નાચ્યો, હીરની દોરડીએ નાચ્યો;  
 કન્યાખાઈ ગોરડીએ નાચ્યો, નાચ્યો નાચ્યો રે નાચ્યો. ૪૦

અમે છડડીયો ગડ જીત્યારે આનંદ ભયો;  
 લોક કહેશે ક્રીયા ભાઈ જુઠારે આનંદ ભયો;  
 એતો દીકરો પરજાતીને જીઠ્યારે આનંદ ભયો;  
 લોક કહેશે ક્રીયા ભાઈ સાચારે, આનંદ ભયો;  
 એતો દીકરો પરજાતીને નાચ્યારે આનંદ ભયો.

અડક દડક ભોંપ ચીકણી ફાફળ લળી લળી જાપર,  
 ક્રીયા ભાઈ તમારેને માંડવે ક્રીયા ભાઈ જીતીને જાપર;  
 જુરે જીત્યારે જીત્યાવળી પડી રે પડેજો ભાતર,

(૮૩)

ભાત પડી તે બીજે નહીં ગઈ રે હેશાવર વાતરે, ઇત્યાદિ.

વહુ આવી વહુ ખારણે આવી, છઠ્ઠાને છેડેડતી આવી;  
ભઈયાને બંભેરતી આવી.

આંચોતો ચડેડાનો ચોર લાખેણી લાડી લેઈ ગયોરે,  
આંચોતો નગર ધુતારો લાખેણી લાડી લેઈ ગયોરે;  
આંચોતો છિનાજનો છઈયો લાખેણી લાડી લેઈ ગયોરે.

ત્યાં માનની મંગળ ગાય છખીજા દોરડો નવ છુટે,  
જે વીધાતાએ ખાંધો કર માંડી રંગીજા દોરડો નવ છુટે;  
તારે દોરડે ફસે ગાંઠયો છખીજા તે કેમ કરી છુટી જાય, રંગીજા  
તારા ખાપનો ખાપ તેડાવ છખીજા, ઇત્યાદિ.

ગોરા ગોરા પોઆને ગોરી કળાએરે,  
હું તમને પુછું મારી ધનવહુ ગોરીરે;  
તમારીને માતાએ શી સાધરપૂરીરે,  
તાંજળજની ભાજીને માંછી આઝાં મીઠારે;  
તેરે ખાઈને ધન દોલીએ સુતારે;  
રાતના ચાર પોઢોરે હગી હગી તુડચારે,  
માડીના જળપા હુંગોછો કે જળગોરે,  
પાણીના ઘોટા ભરી ભરી આપોરે;



(૮૪)

ગોરા ગોરાં પોઆ ને ગોરી કળાગ્યેરે.  
હુંએ તમને પુહું મારી ધન વડુ ગોરીરે,  
તમારીને સાસુએ શી સાધરપુ રે.  
ઉનાં ઉનાં આનં ઉતરતી જલેખીરે,  
તેર આધને ધનઢોલીએ પડેડખરે;  
રાતના ચાર પહોરે ધનમસ ચોત્પારે.  
સાસુના જાપા હુંચોલા કે જનગોરે,  
પાનનાં ખીણં વાળી વાળી આપારે.

પાણી માંનો રપ બોલે બોલરે જમઘડા;  
તારી માડી પટ્ટીયાં પાડે મારા બાપ કાઠી લાવે. બોલરે૦  
પાણી માંનો રપ બોલે બોલરે જમઘડા;  
તારી કાઠી પટ્ટીયાં પાડે મારા કાકા કાઠી લાવે. બોલરે૦ ૬૦

નાની શી નય મારા નાકમાં સમાય,  
મોઢી પેહરે તો મારી નય બોલાં જાય;  
જીજા મારજી હો રાપ.  
ધોધાનો ધાધરો બુરાનપુરી ચીર,  
અતલસનું કાપડું તે રહું ઠીકા ઠીક; જીજા૦ ઇત્પાદી,  
સમાપ.

